

БИНСЭ ХК

НЭМЖ ГАРГАХ ҮНЭТ ЦААСНЫ ТАНИЛЦУУЛГА

Монголын Хөрөнгийн Биржийн Гишүүн

НЭЙШНАСЭКЮРИТИС ХХК

Хаяг: 14252 Улаанбаатар, СБД, Усны гудамж - 1,
Үндэсний Хөрөнгө Оруулалтын Банкны байр.
Утас: 976-11-331754; 976-9408-1189

АГУУЛГА

АГУУЛГА	2
ТОВЧИЛСОН УГСИЙН ТАЙЛБАР	4
ҮНЭТ ЦААС ГАРГАХАД ОРОЛЦСОН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН МЭДЭЭЛЭЛ.....	5

НЭГ. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧ КОМПАНИЙН ТУХАЙ МЭДЭЭЛЭЛ

1.1 Үнэт цаас гаргагч компанийн нэр, оршин байгаа хаяг.....	6
1.2 Улсын бүртгэлийн тухай товч мэдээлэл.....	6
1.3 Үнэт цаас гаргагчийн компанийн түүх, хэтийн төлөв.....	6
1.4 Үнэт цаас гаргагч компанийн удирдлага зохион байгуулалтын бүтэц, танилцуулга.....	7
1.5 Үйл ажиллагааны төлөвлөгөө.....	10
1.6 Зах зээлийн судалгаа.....	14
1.7 Үнэт цаас гаргагчийн 5-с дээш хувийн хувьцаа эзэмшигч нар.....	24
1.8 Үнэт цаас гаргагч компанийн эрх бүхий албан тушаалтнууд.....	24
1.9 Үнэт цаас гаргагч компанийн ногдол ашгийн бодлогын талаар.....	24
1.10 Үнэт цаас гаргагчийн сүүлийн 3 жилийн болон үнэт цаас бүртгүүлэхийн өмнөх улирлын санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд.....	26
1.11 Үнэт цаас гаргагч компанийн бусадтай байгуулсан их хэмжээний хэлцэл, хууль зүйн хараат бус дүгнэлт.....	27
1.12 Үнэт цаас гаргагч компанийн хөрөнгийн болон бизнесийн үнэлгээний талаарх үнэлгээний байгууллагын дүгнэлт.....	28
1.13 Үнэт цаас гаргаж санхүүжүүлэх төслийг хэрэгжүүлэх эрх зүйн үндэслэлийн талаарх мэдээлэл.....	29

ХОЁР. ҮНЭТ ЦААСНЫ МЭДЭЭЛЭЛ

2.1 Үнэт цаасны мэдээлэл.....	30
2.2 Үнэт цаасыг нийтэд санал болгох шийдвэр.....	30
2.3 Үнэт цаас эзэмшигчийн эрх.....	30
2.4 Урьл нь үнэт цаас гаргаж байсан эсэх.....	30
2.5 Үнэт цаас гаргах замаар хуримтлуулах хөрөнгийг зарцуулах төслийн товч танилцуулга, эдийн засгийн үр ашгийн тооцоо.....	31
2.6 Үнэт цаасыг худалдан авснаар хөрөнгө оруулагчдад учирч болох эрсдэл, эрсдлийн шинжилгээ.....	35
2.7 Андеррайтерийн компанийн танилцуулга.....	38
2.8 Үнэт цаасны тухай мэдээлэл, дэлгэрэнгүй танилцуулгатай танилцаж болох газар, хариуцах мэргэжилтэн, холбоо барих мэдээлэл.....	39

ХАВСРАЛТ.....

- Хавсралт 1: Хуулийн компанийн дүгнэлт
- Хавсралт 2: Аудитийн компанийн дүгнэлт
- Хавсралт 3: Хөрөнгийн үнэлгээний тайлан
- Хавсралт 4: Бизнесийн үнэлгээний тайлан
- Хавсралт 5: Андеррайтерийн дүгнэлт

ТОВЧИЛСОН ҮГСИЙН ТАЙЛБАР

СЗХ	Санхүүгийн Зохицуулах Хороо
МХБ	Монголын Хөрөнгийн Бирж
ҮНЭТТХТХТ	Үнэт Цаасны Төлбөр Тооцоо Төвлөрсөн Хадгаламжийн Төв
Андеррайтер	Уг үнэт цаасыг олон нийтэд санал болгох ажлыг гүйцэтгэж буй “Нэйшил Сэкюритис” ХХК
ДНБ	Дотоодын Нийт Бүтээгдэхүүн
НББ	Нягтлан бодох бүртгэл
ТУЗ	Төлөөлөн удирдах зөвлөл
Төгрөг	Монгол улсын мөнгөн тэмдэгт
ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
ХК	Хувьцаат компани
ХЭХ	Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал
ҮИХ	Улсын их хурал
ЗГХА	Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг
ДМАЭМБ	Дэлхийн мал амьтны эрүүл мэндийн байгууллага
АХЦБӨ	Адууны халдварт. цус багадах өвчих
МДҮН	Мал эмнэлэг, үргжлийн цогж
МЭЛ	Мал эмнэлгийн лаборатори
МЭҮГ	Мэл эмнэлгийн үргжлийн газар
УМДАЦГЛ	Улсын мал эмнэлэг, ариун цэврийн төв лаборатори
МЭЭСБУЛ	Мал эмнэлгийн эмийн сорилт баталгаажуулалтын улсын лаборатори
МЭХ	Мал эмнэлгийн хүрээлэн
ХААИС	Хөдөө аж ахуйн их сургууль
МЭБС	Мал эмнэлэг биотехнологийн сургууль
МЭҮТ	Мал эмнэлэг үргжлийн тасаг
ХХААХҮЯ	Хүнс. хөдөө аж ахуй. хөнгөн үйлдвэрийн яам
МДМТ	Малын эрүүл мэнд төсөл
НҮБ	Нэгдсэн үндэсний байгууллага
ОУБ	Олон улсын байгууллага
АНУ	Америкийн нэгдсэн улс
ХАА	Хөдөө аж ахуй
МХЕГ	Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газар

ҮНЭТ ЦААС ГАРГАХАД ОРОЛЦСОН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН МЭДЭЭЛЭЛ

→ АНДЕРРАЙТЕРИЙН КОМПАНИ

“Нэйшил Сэкоритис” ХХК

Хаяг: 14252 Улаанбаатар, СБД 3-р хороо, Усны гудамж 1, Үндэсний
Хөрөнгө Оруулалтын Банкны байр.
Утас: 976-11-331754; 976-9408-1189
Вэб сайт: <http://www.nationalsecurities.mn/>
И-мэйл хаяг: info@nationalsecurities.mn

→ ТЭРГҮҮН ЗӨВЛӨХ КОМПАНИ

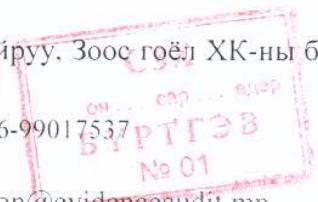
“Нэйшил инвестмент менежмент” ХХК

Хаяг: 14252 Улаанбаатар, СБД 3-р хороо, Усны гудамж 1, Үндэсний
Хөрөнгө Оруулалтын Банкны байр.
Утас: 976-7575-7070
И-мэйл хаяг: info@nim.mn

→ ҮНЭЛГЭЭНИЙ КОМПАНИ

“Эвиденс Аудит” ХХК

Хаяг: Чингэлтэй, 4-р хороо, Бага тойруу, Зоос гоёл ХК-ны байр, 207
тоот.
Утас: 976-11-323497, 976-99057121, 976-99017537
Факс: 976-11-323497
И-мэйл хаяг: info@evidenceaudit.mn, valuation@evidenceaudit.mn

→ АУДИТИЙН КОМПАНИ

“Сүлд-Аудит” ХХК

Хаяг: Сүхбаатар дүүрэг, Бага тойруу, 8-р хороо, 11-р хороолол, GB
center, 502 тоот
Утас: 976-70118016, 976-99114056
И-мэйл хаяг: gundbayar@suld-audit.mn
Вэб сайт: www.suld-audit.mn

→ ХҮҮЛИЙН КОМПАНИ

“Билиг Консалтинг” ХХК

Хаяг: Чингэлтэй дүүрэг, 5-р хороо, Ж.Самбуугийн гудамж, 19/2-302
Утас: 976-99110914, 976-96961313, 976-99059850
И-мэйл хаяг: o_boroo@yahoo.com

I. ТАНИЛЦУУЛГЫН ЭХНИЙ ХЭСЭГ

1.1 Үнэт цаас гаргагчийн нэр, оршин байгаа хаяг

Нэр: "БИНСЭ" ХК

Хаяг: Монгол улс, Баянгол дүүрэг, 4-р хороо, 2-р хороолол, 018-14 тоот

Утас: 976-8811-3046, 976-8801-5051, 976-11-344740

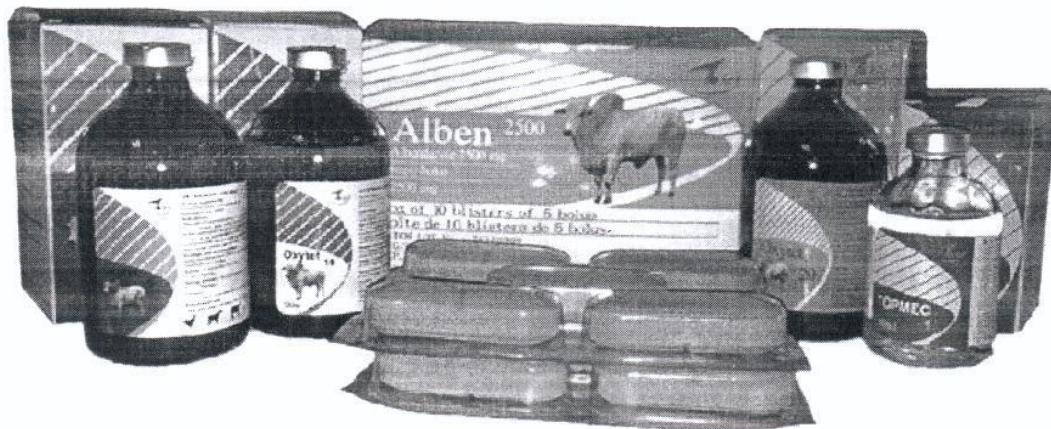
1.2 Улсын бүртгэлийн товч мэдээлэл

"БИНСЭ" ХК нь анх /регистрийн дугаар 2004917, улсын бүртгэлийн дугаар 3210004001/ нь 2014 оны 09 сарын 2-ны өдөр хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн. Үйл ажиллагаагаа хугацаагүй явуулна. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбарыг хавсралтад оруулсан болно.

1.3 Үнэт цаас гаргагчийн түүх, үйл ажиллагааны төрөл, хэтийн төлов, үйлдвэрлэл үйлчилгээний үндсэн чиглэл, тухайн зах зээлд үнэт цаас гаргагчийн эзлэх байр суурийн талаарх мэдээлэл, судалгаа

"БИНСЭ" ХК нь 2008 онд үүсгэн байгуулагдсан. Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны 2014 оны 7 сарын 7-ны одрийн 269 тоот тогтоолоор "БИНСЭ" ХХК нь "Баянхайрхан" ХК-д нэгдсэн бөгөөд 2014 оны 9 сарын 2-нд "БИНСЭ" ХК оноосон нэртэйгээр Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн.

Зураг 1. Topsurf компанийн малын эм, бэлдмэл

Тус компани нь Монгол улсын хэмжээнд 18 аймагт өөрийн гэрээт борлуулагчаа байршиулж, үүгээрээ дамжуулан мэргэжлийн өндөр түвшинд малын эм бэлдмэл, багаж

хэрэгсэлийг цаг хугацаа алдалгүйгээр мал эмнэлгүүдийг ханган ажиллаж байна. “БИНСЭ” ХК нь онцгөөн хугацаанд Монгол орны мал сүрэгт эндемик өвчин буюу эрдэс бодисоос шалтгаалсан өвчин эмгэгийг малчдад таниулж мэдүүлэх чиглэлийг хөгжүүлэх зорилгоор Боловсрол суваг телевизтэй хамтран сургалт сурталчилгааны олон тооны нэвтрүүлгийг бүтгэн хүргэсэн байдаг. Мөн мал эмнэлгүүдийн аж ахуйг бэхжүүлэх зорилгоор эргэлтийн хөрөнгоор тасралтгүй хангах ажлыг санаачлан, хэрэгжүүлж байна. Мөн Хөвсгөл аймгийн хомжоонд мал сүргийг эрүүлжүүлэх зэрэг нийгмийн хариуцлагаа ухамсарласан олон тооны ажлыг санаачлан хэрэгжүүлж байна. Уг компани нь малын эмч нарын залуу халаа болох олон тооны малын эмч мэргэжилтнүүдээс бүрдсэн баг бөгөөд цаашид мал эмнэлгийн салбарт мэргэжлийн түвшинд ажиллаж, салбartaа тэргүүлэх чиглэлийн байгууллага боловсруулж ажиллаж байна. “БИНСЭ” ХК-ийн үйл ажиллагааны чиглэл болох нь малын эм бэлдмэлийн үйлдвэрлэл, импорт худалдаа эрхлэх юм.

Манай оронд бүртгэлтэй, үйл ажиллагаа эрхэлж буй 40 гаруй эм бэлдмэлийн компани салбарын хэрэглээний 60-70 хувийг хангаж байгаа нь үлдсэн 30-40 хувийн зах зээл байгааг нэрзүүлж байна. Компани цаашид үйл ажиллагаагаа эрчимжүүлж, зах зээлд эзлэх байр сууриа номогдуулж ажиллахын зэрэгцээ, үйл ажиллагааны хүрээг тодорхойлогч гол зах зод нь сум, багийн малын эмч, малчдад оөрийн компанийн хувьцааг эзэмшиүүлэх ажлыг зохион байгуулахаар төлөвлөж байна. Ингэснээр БИНСЭ ХК байнгын худалдан авагчид, тогтвортой зах зээлтэй болох юм.

1.4 Үнэт цаас гаргагчийн зохион байгуулалт, удирдлагын бүтэй, салбар төлөөлөгчийн газрууд, нэгжийн тухай танилцуулга

БИНСЭ ХК-ийн Толбоон удирдах зовлөл нь хараат 6 гишүүн, хараат бус 3 гишүүнтэй.

Хүснэгт 1. ТҮЗ-ийн тишүүдийн танилцуулга - ХЭХ-ийн 2015 оны 03 сарын 26-ны өдрийн 4 тоот шийдвэрээр томилов.

Тамжид овогтой Цогтбаяр – ТҮЗ-ийн дарга

1975 онд Өвөрхангай аймгийн Баянгол суманд мэндэлсэн, 1991-1994 онд Хөнгөн үйлдвэрлэлийн техникумийг Ноосон нэхмэлийн технологич мэргэжлээр, 1994-1999 онд Эдийн засаг, математикийн “Хан-Уул” дээд сургуулийг хэрэглээний математикч мэргэжлээр. 2004-2006 онд Тайваний Үндэсний Ченг Кунгийн Их сургуулийг Бизнесийн удирдлагын олон улсын мастераар төгссөн. 1997-1998 онд “Гутал” ХК-ийн үйлдвэрээ хариуцсан дэд захиралын туслах. 1999-2006 онд Монгол Улсын Үнэт цаасны хороо, Хяналт шалгалтын холтост Ахлах мэргэжилтэн, 2006-2008 онд “Жас групп” ХХК

стратегийн газарт Төлөвлөлтийн албаны дарга. 2007-2008 онд “Мосдак” ХХК Төслийн ахлах менежер, 2008-2010 онд “Эф Си Икс” ХХК Андеррайтер, брокерийн компанид Гүйцэтгэх захирал, 2010-2011 онд “Опстра Эф Икс” ХХК-д хөрөнгө оруулалтын зөвлөх, 2011 оноос онөөг хүртэл “Үндэсний хөрөнгө оруулалтын банк”-ны бизнес хөгжлийн газрын захирал, 2012 оноос онөөг хүртэл “Нэйшил Инвестмент Менежмент” ХХК-ийн Гүйцэтгэх захиралаар тус тус ажиллаж байна. Удирдлага, Үнэт цаасны зах зээлд олон жилийн ажлын туршлагатай. Англи хэлийг маш сайн эзэмшиэн.

Сүхбаатар овогтой Ганбат – ТУЗ-ийн гишүүн

1974 онд Баянхонгор аймагт мэндэлсэн. 1993-1998 онд Улаанбаатар хотын ХЛАИС-ийн Мал эмнэлэгийн сургуулийг Малын их эмч мэргэжлээр бакалаврын зэрэг, 2007 онд Удирдлагын академид суралцан мэргэжил дээшлүүлсэн. 1998 оноос одоог хүртэл “Мандраа” ХХК-ийн Гүйцэтгэх захиралын албан тушаалыг нэр төртэйгээр ханиж, малын эмч мэргэжлээрээ ажиллаж байна.

Баатар овогтой Отгонбаяр – ТУЗ-ийн гишүүн

2002 онд ХЛАИС-ийн, Мал эмнэлэг Биотехнологийн сургуулийг Малын их эмч мэргэжлээр бакалаврын зэрэг хамгаалж төгссөн. 2007-оос 2010 онд “Цагаанзалаа агвэт” ХХК, Технологич. 2008-2013 онд “БИНСЭ” ХХК-ийн Үйлдвэрлэлийн албаны дарга. 2014 оноос одоог хүртэл “Малын эмч нарын залуу ўе холбоо” ТББ-ийн Тэргүүнээр тус тус ажиллаж байна. Мал эмнэлэгийн салбарт 8 жилийн туршлагатай. Англи хэлтэй.

Чойжилжав овогтой Оюунцэцэг – ТУЗ-ийн гишүүн

1960 онд Говь-Алтай аймагт мэндэлсэн. 1978-1984 онд Улаанбаатар хотын ХЛАИС-ийн Мал эмнэлэгийн сургуулийг Малын их эмч мэргэжлээр бакалаврын зэрэг хамгаалж төгссөн. 1984-1990 онд Хөвсгөл аймгийн Жаргалант сумын Малын эмч, 1990-2000 онд Хөвсгөл аймгийн Бүрэнтогтох сумын Малын эмч, 2000-2011 онд “Хөвсгөл Хүлэг” ХХК-д Ерөнхий менежер, 2011 оноос одоог хүртэл “Хөвсгөл Хүлэг” ХХК-д Малын эмчээр ажиллаж байна. Монгол улсын Мал эмнэлгийн салбарт 30 жил ажилласан арвин туршлагатай нэгэн юм. Түүний нөр их хөдөлмөрийг үнэлж, төр засгаас Хөдөө Аж Ахуйн тэргүүний ажилтан цол тэмдэгээр шагнаж байжээ.

Мэнджарагал овогтой Адилбиш – ТУЗ-ийн гишүүн

1970 онд Улаанбаатар хотод мэндэлсэн. 1996-2001 онд Хөдөө Аж Ахуйн Их Сургуулийн Мал Эмнэлэг Биотехнологийн Их Сургуулийг Малын их эмч мэргэжлээр төгссөн. 2001-2004 онд “JCS” ОУБ-ын Вет Нет төслийн малын их эмч, төслийн зохицуулагчаар ажилласан, 2004-2012 онд “Монгол Ви.И.Ти.Нет” ТББ-ын гүйцэтгэх захирал 2012 оноос онөөг хүртэл “Батмэнд сүрэг” ХХК-ийн захиралын албан тушаалд ажиллаж байгаа.

Мөргжлийнхээ чиглэлээр АНУ, Англи улсуудад мэргэжил дээшлүүлсэн. Мал эмнэлгийн салбарт 14 жилийн туршлагатай.

Цийнбазар овогтой Өлзийбаяр – ТҮЗ-ийн гишүүн

1986 онд Өвөрхангай аймагт мэндэлсэн. 2004-2007 онд СУИС-ийг найруулагч мөргжилээр. 2005-2006 онд МҮОНРТ-ийн хотлөгчийн сургалтанд сууж Хөтлөгчийн ур чадвар эзэмшиэн. 2007-2010 онд Боловсрол суваг телевизэд хотлөгч редактор, 2010 оноос өнөөг хүртэл “Боловсрол суваг” телевизийн хөдөө аж ахуй хариуцсан “Өрлөг” студийн захиралаар ажиллаж байна. 2010 онд Монголын сэтгүүлчдийн нэгдсэн эвлэлээс “Малч ухаан”, “Ажлын амт” зэрэг нэвтрүүлгээрээ 『Ган үзэгтэн» шагнал хүртсэн юм. Англи хэлтэй.

Цэрэндорж овогтой Алтансүх – ТҮЗ-ийн хараат бус гишүүн

1978 онд Булган аймагт мэндэлсэн. 1996-2001 онд ХААИС-ийн Мал эмнэлэг биотехнологийн сургуулийг Малын их эмч мэргэжлээр бакалавр зэрэг хамгаалан тогчжээ. 2001-2003 онд ХААИС магистрантур. 2009 оноос БНХАУ-н Жи Лин Их сургуульд докторантур. 2003-2009 ХААИС-МЭБСургуулийн багш, 204 оноос өнөөг хүртэл “Их-АЗАР” ХХК-ийн захирал, 2011 онлас өнөөг хүртэл “Эх Ачиут” ХХК-ийн Гүйцэтгэх захиралаар тус тус ажиллаж Барилгын яамны хүндэт жуух бичигээр шагнагдсан байна. Англи, Хятад хэлтэй.

Жүлдэр овогтой Өлзийбаяр – ТҮЗ-ийн хараат бус гишүүн

1983 онд Хөвсгөл аймагт мэндэлсэн. 2001 онд Хөвсгөл аймгийн Их Уул сумын 10 жилийн дунд сургуулийг төгссөн. 2006 онд Улаанбаатар хотын ХААИС-ийн Мал эмнэлэг биотехнологийн сургуулийг Малын их эмч мэргэжлээр бакалавр зэрэг хамгаалан тогчжээ. Хөвсгол аймгийн Их уул сумын малын эмчээр ажилладаг.

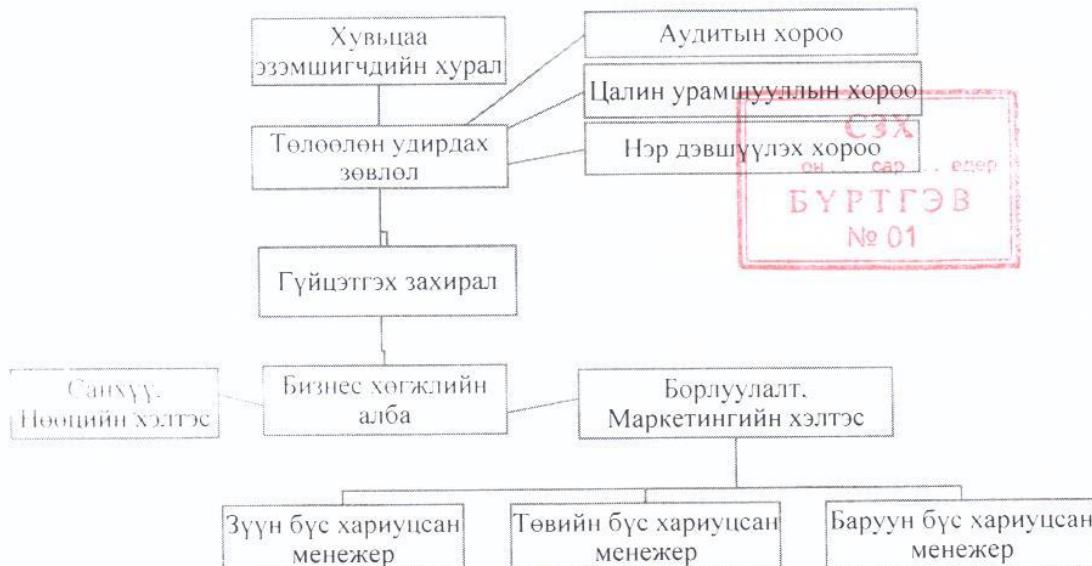
Цэнгэл овогтой Өнөржаргал – ТҮЗ-ийн хараат бус гишүүн

2010 онд Удирдлагын академийг Удирдахуйн ухааны докторантаар төгссөн. 2012 онд “Компанийн засаглалын сургагч багш бэлтгэх сургалт”-нд хамрагдсан. 2009 онд ҮНХАУ-ын Эдийн засгийн хөгжлийн асуудлууд сургалтанд оролцсон. 1999-1997-1999 онд Чоно travel компанийд аялал жуулчлалын менежер, 1998-1999 онд Залуучуудын Аялал Жуулчлалын төвийн захирал. 2006 онд MIU ОУДС-д төслийн удирдагч, ерөнхий менежер, төлөвлөлтийн албаны даргаар. 2006 оноос одоог хүртэл Удирдлагын академийн Менежментийн тэнхимийн ахлах багшаар ажиллаж байна. Удирдлагын онол, Аялал жуулчлалын чиглэлээр 14 эрдэм шинжилгээний бүтээл нийтлүүлсэн. 2014 онд Удирдлагын академийн эрдэм шинжилгээний илтгэлийн 2-р байр, 2013 онд Ерөнхий сайдын Талархалын бичиг зэрэг 10 гаруй гавьяа шагналыг хүртсэн туршлагатай нэгэн

ЮМ.

БИНСЭ ХК-ийн гүйцэтгэх захирлаар Төлөөлөн Удирдах Зөвлөлтэй байгуулсан гэрээний үзүүлэлтэй төр Б.Батзаяа ажиллана. Б.Батзаяа нь 1984 онд мэндэлсэн. Хөдөө Аж Ахуйн Их Сургууль. Мал эмчилдэг- Биотехнологийн сургуулийг Малын их эмч мэргэжлээр төгссөн. Тэрээр 2008 онд малын эм бэлдмэлийн үйлдвэрлэл, худалдааны чиглэлээр үйл ажиллагаа орхиж “БИНСЭ” ХХК-г үүсгэн байгуулж, нэгдэх хүртэл Ерөнхий захирлаар ажиллаж ирсэн. Энэ хугацаандаа 2009 онд малын эрүүл мэнд, Малын эмч нарынзaluу үе холбоо “ТББ-г байгуулж, 2009-2010 онд гүйцэтгэх захирлаар ажиллаж байсан. Компани нь үндсэн 6 ажилтантай байх бөгөөд үүнд, Гүйцэтгэх захирал-1, Нягтлан бодогч-1, Еронхий менежер-1, Бүс хариуцсан борлуулалтын менежер-3 гэсэн бүрэлдэхүүнтэй ажилладаг.

Диаграм 1.Удирдлага, зохион байгуулалтын бүтэц

1.5 Үйл ажиллагааны төлөвлөгөө

1.5.1 Компанийн зорилго, зорилтууд

Эрхэм зорилго

Монгол улсын нутаг дэвсгэрийг бүхэлд нь хамарсан малын эм бэлдмэл, мал эмнэлгийн хөрөгслийн нийлүүлэлтийн сүлжээг бий болгон, хэрэглэгчдэд хүртээмжтэй, чанартай, орчин үеийн шаардлагад нийцсэн бэнчмарк бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг хүргэж ажиллах:

Зорилтууд

- ✓ Бүсчилсэн хангамжийн агуулах байгуулах;

- ✓ Бусад малын эм үйлдвэрлэгч болон импортлогч компаниудтай хамтран ажиллаж, бүтээгдэхүүнийг зуучлан борлуулах;
- ✓ Улс орон даяар малын эмийн худалдааны онлайн сүлжээг бий болгох;

Чаасны танилцуулга

Канадын Topsurf Inc компанийн Монгол дахь албан ёсны төлөөлөгчбөгөөд тус компанийн БНХАУ-ийн Нанжин хот дахь үйлдвэрээс бүтээгдэхүүнээ татан авч, малчдад нийлүүлж байна. Нанжин Вэтол Фарм ХХК нь Хятад улс дахь малын эм үйлдвэрлэлийн тэргүүлэгч юйшвэр юм.

Үйлдвэрлэлийн бүхий л шат дамжлагууд нь GMP журмын дагуу явагддаг. Үйлдвэрлэлийн 4 шат дамжлагатай. Тус компани нь эхний бүтээгдэхүүнээс эцсийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэн гаргах явындаа чанаарын хяналтыг ханган ажиллах үүднээс мэргэжлийн лабораториар гаргах явындаа чанаарын хяналтыг ханган ажиллах үүднээс мэргэжлийн туршилагатай ажиллах хүчинээр хангагдсан байгууллага юм.

Тус үйлдвэр нь Судалгаа хөгжүүлэлтийн 100 ажилтан, чанаарын хяналтын 15 ажилтантай бөгөөд бүх ажиллагсад нь мэргэжлийн тусгай зөвшөөрөл, гэрчилгээтэй. Нанжин Вэтол Фарм ХХК-ийн бүтээгдэхүүнүүд нь БНХАУ-ын аймаг мужуудад маш сайн борлогддог. Мон Африк, Ойрхи Дорнод, Латин Америк болон дэлхийн бусад улсуудад өөрийн зах зүйл о замжилгтайгаар өргөжүүлэн ажиллаж байна.

Чаасны танилцуулга

Бүтээгдэхүүний нэр

TOPSURF P50

Гороху 20LA

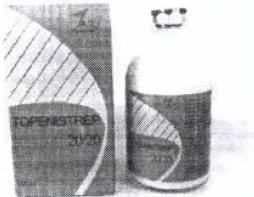

Бүтээгдэхүүний танилцуулга

Бэлчээрийн маллагаатай манай оронд өвөл, хаврын улиралд мал сүрэг кальци болон фосфорийн дутагдалд маш ихээр орж, ядрах, сульдах, сүүний гарц муудах, ясны төрөл бүрийн эмгэгт өртөн, турж эцэх гэх мэт олон хүчин зүйл бий болдог. Иймд үүнээс урьдчилан сэргийлэх, эмчлэх зориулалтай бүтээгдэхүүн юм.

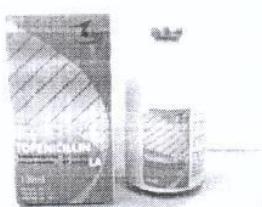
Бактерийн гаралтай хамрын хөндийн үхжилт үрэвсэл. Үе мөчний үрэвсэлт эмгэгүүд (сохор догол). Дэлэнгийн үрэвсэл. Сав, үтрээний үрэвсэл. Бактерийн гаралтай нүдний үрэвсэл. Амьсгалын замын үрэвслүүд (уушгины үрэвсэл). Хүйн халдвартын үрэвсэл. Арьсны халдварт үрэвсэлийн эмчилгээнд хэрэглэдэг.

Topenistrep 20/20

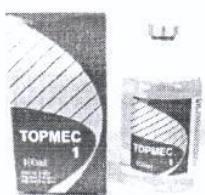
Амьсгалын зам, шээс дамжуулах зам, тэжээл боловсруулах замын халдварт, дэлэнгийн үрэвсэл, савны үрэвсэл, давсагны үрэвсэл ясны сөнөрөл, гэдэсний түгжрэл, цусны үжил болон бактерийн гаралтай хоёрдогч халдвартын үед адуу, үхэр, хонь, ямаа, гахайг эмчлэхэд хэрэглэнэ.

Topenicillin la

Бактерийн гаралтай мал амьтны уушигны үрэвсэл (томуу, ханиад), сав үтрээний үрэвсэл, чоно нохойд ургуулсан болон бусад шарх, адууны сахуу өвчиний үед тарьж хэрэглэнэ.

TOPMEC 1%

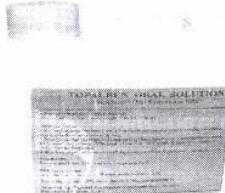
Малын гадна, дотно шимэгчийн эсрэг оргөн хүрээний үйлчилгээтэй тарилгын шингэн.

TOP-ANTI-DIARRHEE

Мал амьтны ходоод гэдэсний архаг, цочмогсалтын халдварт, чацаа алдалт, хоол тэжээлийн хордлого, гэдэсний дүүрэнгий, мал амьтны ходоод гэдэсний халдварт, уушигны халдварт, эндометрит, чих нүдний халдвартын үед хэрэглэнэ.

TOPALBEN

Албендазол нь мал амьтны нематод, цестод, trematodын бүлгийн дотоод шимэгч хорхойн эсрэг сонгомол үйлчилгээтэй бэлдмэл

TOP Ca+Mg

Бэлдмэлийн найрлага дахь кальци, магни нь бие мах бодид магний дутагдлыг нөхөж булчингийн хүч чадлыг нэмэгдүүлэх. Элэгний үйл ажиллагааг дэмжиж уураг, нүүрс ус, өөх тосны багадалтаас сэргийлэн бие мах бодийн өсөлт, дархлааг сайжруулна.

BILVES

Селен болон Е витамины зохистой харьцаагаар хольсон бэлдмэл юм. Селен нь амьдын жинг нэмэгдүүлэх булчингийн өсөлтийг хангах үүрэгтэй бөгөөд Е витамин нь үхэр хонины биед зайлшгүй шаардлагатай тосонд уусдаг витамин юм.

TOP CYPER

Хачиг, хамууны хачиг, хувалз, ширх, нохой бөөс болон паразитуудын авгалдай хэлбэр мөн төрөл бүрийн шавжны эсрэг хэрэглэнэ.

Циперметрин нь бүх төрлийн шавж, хүнсний ногoo, жимсний хортон шавж, хөвөнгийн цагаан эрвээчийн тэх зэрэгийн шавжуудын устгалд өргөн ашиглагддаг ХАА-н инсектицид юм. Мөн түүнчлэн хүнсний агуулах, хүлэмж, нисэх онгоц, автомашин, автобус, үйлдвэрийн барилгад төрөл бүрийн шавж, хортон шавжны устгалд хэрэглэдэг.

Тик Стоп

Стрептомицин болон пенициллинд мэдрэмтгий нянгаар үүсгэгдсэн халдварт овчний үеийн эмчилгээнд хэрэглээн. Тухайлбал: Амьсгалын зам, шээс дамжуулах зам, тэжээл боловсруулах замын халвар, дэлэнгийн үрэвсэл, савны үрэвсэл, давсагны үрэвсэл ясны сөнөрөл, гэдэсний түгжрэл, цусны үжил болон бактерийн гаралтай хоёрдогч халварын үед алуу, үхэр, хонь, ямаа, гахайг эмчлэхэд хэрэглэнэ.

Топ витаминЕ

Топтилозин

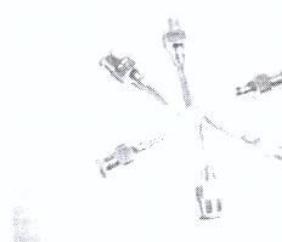
Витамин Е селен дутагдах өвчинөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хэрэглэнэ. Бодисын солицоо алдагдах, үр хөврөлийн өсөлт хөгжилт буурах, булчин цайх өвчний үед, булчингийн гэмтэл, зүрхний үйл ажиллагаа сулрах, өсөлт хөгжилт зогсох үед тус тус хэрэглэнэ.

Топтилозин нь үхэр, хонь, ямаа, гахай, тахианд булчинд гарихад зориулагдсан антибиотикийн бэлдмэл юм. Тухайлбал:

Үхрийн дэлэнгийн үрэвсэл, савны идээт үрэвсэл, цусан суулга, Амьсгалын замын халдварын үед, халуурах нус гоожих, хамар битүүрэх, ханиалга, амьсгаадах, уушгиний мөгөөрсон хоолойн үрэвсэл, уушгиний сүрьеэ, гахайн халдварт атропик ринит, өсөлт удаашрах, идэш тэжээлийн дуршил буурах. Тугалын үе мочний үрэвсэл, уушиг цагаан мөгөөрсон хоолойн үрэвсэл, Хонь ямааны сохор догол, Томуу, хамрын хөндийн сөнөрөлт үрэвсэл. Гахайн дэлэнгийн болон савны үрэвсэл, цусан суулга. Гахайн арьсны үрэвсэл.

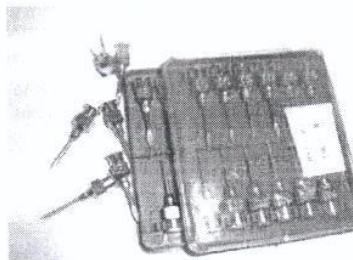
Матын эм бэлдмэлгээс гадна доорх төрлийн багаж хэрэгслийг мал эмнэлгүүдэд нийлүүлдэг.

Ган зүү 12 (16G, 17G, 18G)

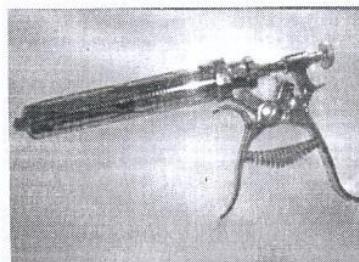

Автомат тариур 10 мл (иж бүрэн)

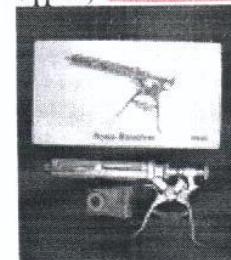
Ган зүү 16G,17G,18G

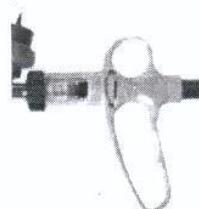
Автомат тариур 50 мл (иж бүрэн)

Автомат тариур 5 мл (иж бүрэн)

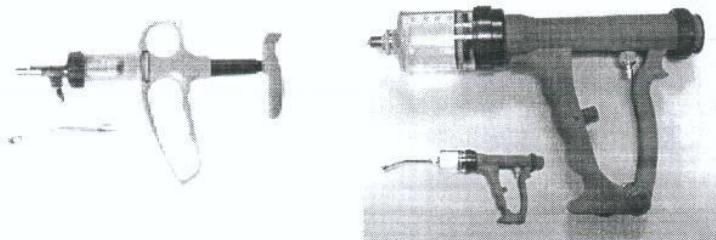

Автомат тариур 5 мл (иж бүрэн)

Автомат түүлга олгогч 10 мл

Автомат түүлгэ олгогч 5 мк

1.5.3 Үндсэн хоронго, тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслэл

Компани ирэх 1-2 жилийн хугацаанд дахин нэмж хувьцаа гаргах замаар 2 тэрбум хүргэлх төгрөгийг татан төвлөрүүлж, зүүн, баруун, төвийн бүсийг хамарсан эм ханган нийлүүлэх орчин үеийн агуудах 5-г барьж байгуулахаар толөвлөж байна. Үүнтэй зэрэгцэи технологийн орчин үеийн шийдэл ашиглан онлайнаар захиалга хүлээн авах, бүртгэлийн системийг бий болгохын зорьж байна.

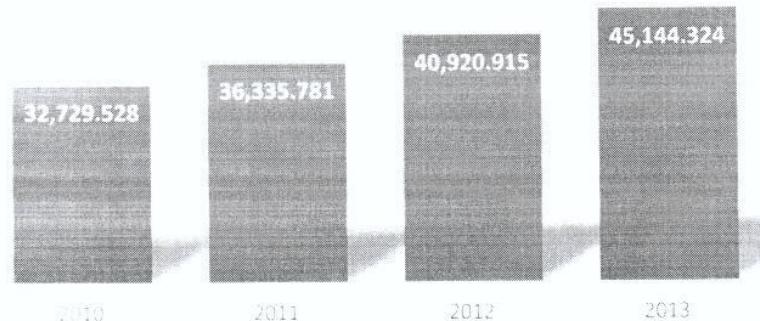
1.6 Зах зүйлийн судалгаа

16 | Монгол улсын мал аж ахуйн салбар

Ходоо аж ахуйн салбарын үйл ажиллагаа нь бусад хүчин зүйлээс илүүтэйгээр байгаль, цаг агаараас хамааралтай бөгөөд үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн нь үндсэндээ хүн амын хүнсний хэрэглээ, боловсруулах үйлдвэрлэлийн болон үйлчилгээний салбарын түүхий эдийн хэрэглэг хангахад чиглэгддэг. Дэлхийн олон улс орнуудын нэгэн адил манай улсын эдийн засгийн хөгжилд ходоо аж ахуйн салбар нь ихээхэн чухал байр эзэлдэг салбарын нэг юм.

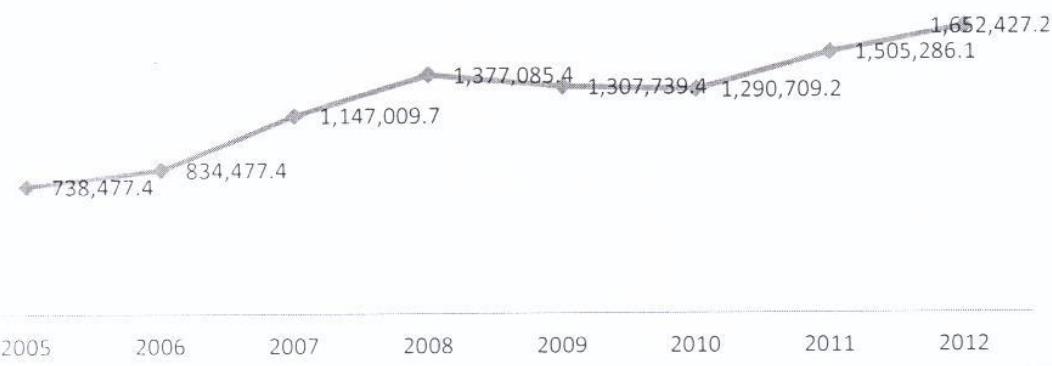
Монгол улсын эдийн засгийн гол үндэс болсон хөдөө аж ахуйн салбар нь 2010 оны
бийрүүлж улсын дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 15.9 хувь, экспортын орлогын 12.5 хувийг
ходоо хөдөө аж ахуйн салбар бүрдүүлж нийт ажиллах хүчний 33.5 хувь нь энэ салбарт
ажилласж байна. Нийт ходоо аж ахуйн салбарын дотор 80.2 хувийг зөвхөн мал аж ахуйн
салбараас үйлдвэрлэж байна.

График 1. Бүртгэгдээн малын тоо /мян/

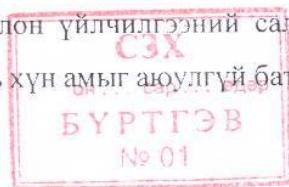

Салбарын бүтцээр анхдагч салбар буюу хөдөө аж ахуйн салбар, үүн дотроо мал аж ахуйн салбар 1999 он хүртэл ДНБ-ий 30-40 орчим хувийг үйлдвэрлэж, 2000 оноос хойш хөдөө аж ахуйн салбарг учирсан байгалийн гамшиг, үйлчилгээний салбарын өсөлтөөс шалтгаалж, хөдөө аж ахуйн салбарын ДНБ-д эзлэх хувийн жин буурч, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний зүйлүүдийн жин оссоор байна.

График 2. Мал аж ахуйн салбарын нийт үйлдвэрлэл /сая.төгрөгөөр/

Хөдөө аж ахуйн салбар, үүний дотор мал аж ахуйн салбарын үйлдвэрлэл нь боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, ихэмэл эдлэл үйлдвэрлэлийн салбарын түүхий эдийг нийлүүлж, боловсруулах салбар болон үйлчилгээний салбарын үйлдвэрлэлийн өсөлтийг хангах, газар тариалангийн салбар нь хүн амьг аюулгүй баталгаат хүнсээр хангах үндсэн нохцөл нь болсоор байна.

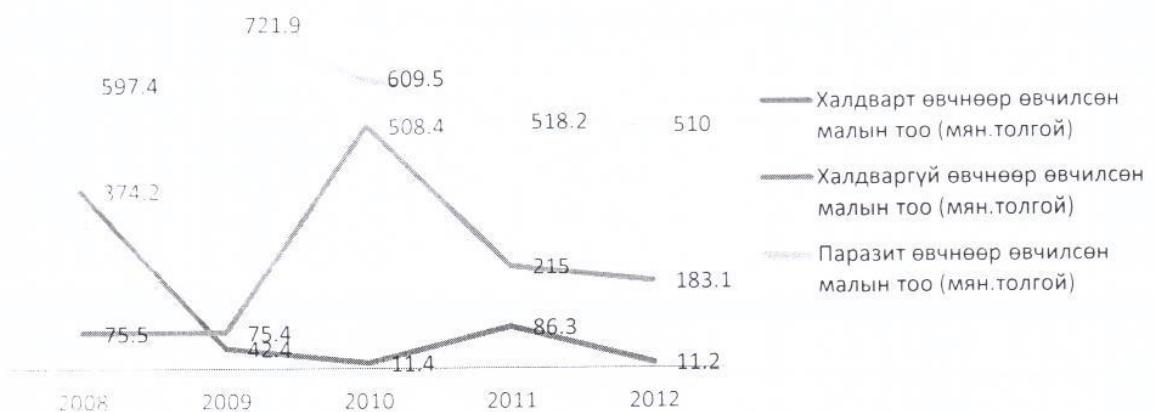

1.6.2 Монгол улсын мал эмнэлгийн салбар

ДМХОМБ-аас 2007, 2010, 2012 онуудад хийсэн үнэлгээгээр нийт 5 оноо авахаас манай орны мал эмнэлгийн байгууллагын үйл ажиллагаанд 1.8 онооны үнэлэлт өгч цаашид хорогжүүлэх ажлын чиглэл, стратегийг тодорхой болгох талаар анхаарч ажиллахыг тус байгууллагаас зөвлөсөн.

Малын халдварт, халдвартгүй, паразит өвчинөөр 2008-2012 онд нийт 704.0-1047.0 мянган мал өвчилсон бол мал эмнэлгийн арга хэмжээний чанар сайжирч, хүртээмж нэмэгдснээр сүүлийн 5 жилийн байдлаар өвчний гаралт буурах хандлагатай байна.

График 3. Өвчилсөн малын тоо

Мал өмнөлгийн эмчлэн сэргийлэх арга хэмжээнд 2012 онд малын халдварт боом, нусанхалдварт, луут, сохор догол, шөвөг яр, гахайн мянган, адуу тэмээний томуу, хонь, ямааны цэцэгтэхайн мянган зэрэг 28 нэрийн нян болон вирус, микоплазмаар үүсдэг болноос сэргийлэх вакцин, эмчилгээний зориулалт бүхий 5 нэрийн хэт дархлаат ийлдэс. Оношилуурын цомог болох антиген.өвчтэй, эрүүл ийлдэс, хавсрага, гемолизин зэрэг 26 нэрийн биобүтээгдэхүүн нийт 59 нэрийн 31.6сая малыг вакцинжуулахад хүрэлийнхүүц хэмжээтэй 3.1 тэрбум төгрөгийн үнэ бүхий 134022 литр шингэн, 10640.3 мянган тун хатаасан бэлдмэл бүтээгдэхүүн, 28 нэрийн 450.0 сая төгрөгийн үнэ бүхий оношуулур, мал өмнөлгийн үйлчилгээний нэгжийн мэргэжилтнүүдийн давтан сургалт 851.0 сая, ариутгал халдварт үйжүүлэлтийн арга хэмжээнд 703.0 сая, “Монгол мал” үндэсний хөтөлбөрийн брунсалээс овчинтэй тэмцэх арга хэмжээнд нийт 35.1 сая малыг вакцинжуулж 11.3 тэрбум тогрог. АХЦБО-өөс урьчилан сэргийлэх арга хэмжээнд 5 аймаг, сүрьеэ, лейкоз өвчнөөс өрүүлжүүлсний баталгаа гаргах арга хэмжээнд 8 аймгийн 3.1 сая малыг хамруулахаар 12.4 тэрбум төгрөгийг, гоц халдварт шүлхий өвчнөөс сэргийлэх вакцинжуулалтанд 3.2 тэрбум, МГОҮН-ийн чадавхийг бэхжүүлэхэд 1.6 тэрбум, гоц халдварт, халдварт овчний тандалт шинжилгээ хийхэд 522.8 сая, МЭЛ-ийг орчин үеийн өндөр мэдрэмж бүхий тоног төхөөромж, хашаа, биоаюулгүй ажиллагааны чадавхийг сайжруулах, мал, малын гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүний ариун цэврийн магадлан шинжилгээнд олон улсын хэмжээний нийттэг аргыг нэвтрүүлж, бүтээгдэхүүний экспорт, импортын аюулгүй байдлыг хангах, мал сүргийг дархлаажуулах ажлын чанарыг лабораторийн түүвэр шинжилгээгээр тогтоох, үнэтэх аргаар урьчилан сэргийлэх ажлын үр дүнсайжруулах зэрэг зардалд нийт 24,480,665.0 мянган төгрөгийг толөвлөж хэрэгжилтийг зохион байгуулсан.

График 4. Мал эмнэлгийн арга хэмжээ дэх санхүүжилт (сая.төгрөг)

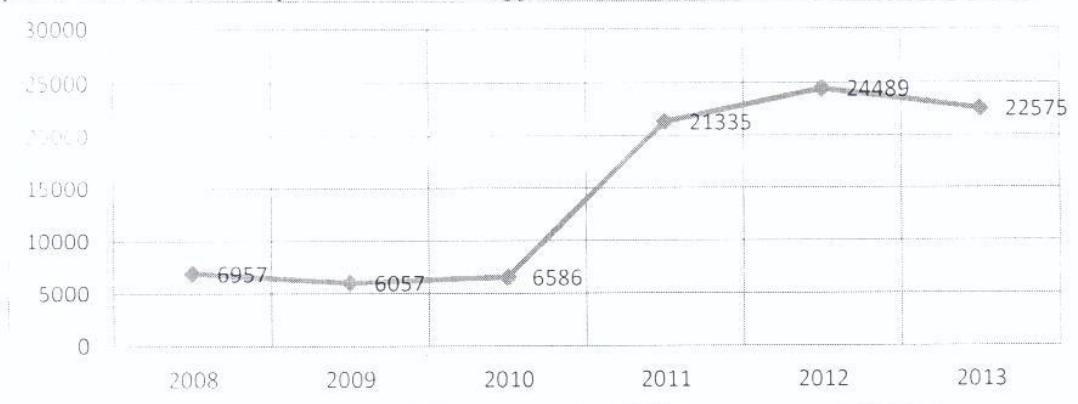
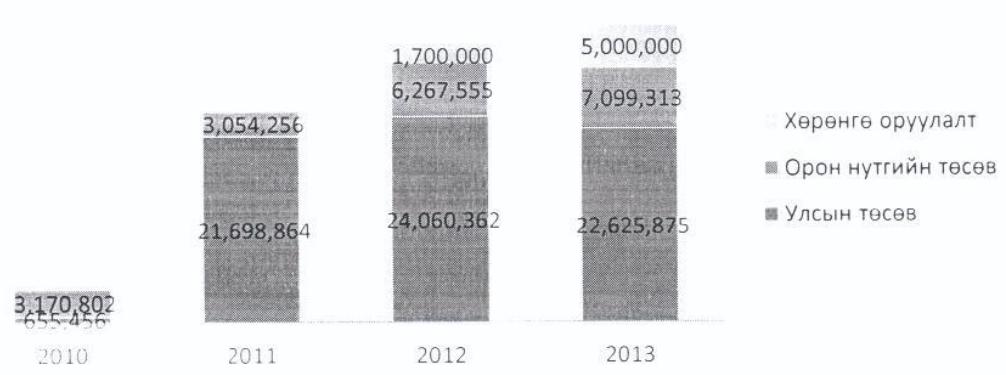

График 5. Санхүүжилтийн бүтэц

1.6.5 Бизнесийн хууль эрх зүйн орчин

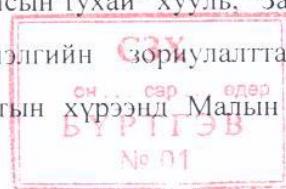
“Малын удмын сан, эрүүл мэндийг хамгаалах тухай хууль” (2001.06.07 болон 2007.11.16 одор нэмэлт өөрчлөлт оруулсан), “Гамшигтай тэмцэх тухай хууль” (2003.06.20), “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль” (2005.12.01). Малчдын талаас төреос баримтлах бодлого (УИХ-ын 2009 оны 34-р тогтоол), “Монгол мал” Үндэсний хөтөлбөр (УИХ-ын 2010 оны 25-р тогтоол). Эм. эмнэлгийн хуруулийн тухай хууль (1998.05.07, 2006.01.05, 2010.05.20), “Малын гоц халдварт өвчний өношийг багалгаажуулах, хорио цэрэг хязгаарлалтын бүс тогтоох, уг бүсэд үйл ажиллагаа явуулж журам” (Монгол Улсын Засгийн газрын 2008 оны 305-р тогтоол) “Мал эмнэлэг, ариун цэвэр, гарал үүслийн гэрчилгээ олгох журам”, “Өлөн гэдэс бэлтгэх, хүлээн авах үсийн мал эмнэлэг, ариун цэврийн шаардлага”, мал амьтны халдварт өвчинтэй тэмцэх заавар зэрэг хууль, дурэм, журмыг гарган мөрдүүлсэн нь мал эмнэлгийн ажил, үйлчилгээг зохицуулах эрх зүйн орчин болно.

Мал эмнэлгийн салбарт МЭҮН, мал эмнэлгийн зориулалттай эм, вакцин, оношлогоо, шинжилгээний арга хөрөнгөх арга зүйтэй холбоотой нийт 252 стандарт, малын халдварт, паразиттах өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэх 66 заавар батлагдан одоо хүчин төгөлдөр мордогдож байна.

“Мал эмнэлэг, үржлийн үйлчилгээний нэгжийн ”MNS 5368 1, 2, 3 : 2011 стандарт 2013 оны 01 дүгэр сарын 01-ний өдрөөс шинээр мөрдөж эхэллээ.

Мал эмнэлгийн ажил, үйлчилгээг улсын хэмжээнд төлөвлөлт, шуурхай зохицуулалтын асуудал хариуцсан ЗГХА-МЭҮГ, халдварт, гоц халдварт болон бусад өвчиний оношлогоо, шинжилгээ хийх үүрэгтэй УМЭАЦТЛ, манай оронд хэрэглэж байгаа малын эм, биобэлдмэл хүчинийн ордт шаардлагад нийцсэн шинжилж, үнэлгээ, дүгнэлт гаргадаг МЭЭСБУЛ, мал эмнэлгийн салбарын шинжлэх ухааны судалгаа, эрдэм шинжилгээний ажил гүйцэтгэдэг МЭХ, “Биокомбинат” төрийн омчт үйлдвэрийн газар, ХААИС-ийн МЭБС, аймаг, нийслэлийн мал эмнэлгийн алба, лаборатори, 329 төрийн МЭҮТ, хувийн хэвшлийн 879 МЭҮН өөр өөрийн эрх, үүргийн дагуу хариуцан ажилладаг.

Малын эмийн талаарх бодлого нь “Эмийн талаар төрөөс баримтлах бодлого”, “Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай” хууль, “Малын удмын сан, эрүүл мэндийг хамгаалах тухай” хууль, “Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай” хууль, “Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай” хууль, “Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай” хууль, “Засгийн тусгай тусгийн сангийн тухай” хуулиуд, “Мал эмнэлгийн зориулалттай эм, эмнэлгийнхөргөэл импортлох лиценз” зэрэг эрх зүйн актын хүрээнд Малын эмийн салбар зөвлөлийн үйл ажиллагаагаар зохицуулагддаг.

Мал эмнэлгийн эмийн болон үйл ажиллагааны чиглэлээр мөрдөгдөж байгаа 260 гаруй стандарт (фармаконей), ХХААХҮЯ-ийн сайдын тушаалаар батлагдсан Малын эмийн салбар зөвлөлийн ажиллах журам, малын эм бүртгэлийн дүрэм, мал эмнэлгийн зориулалттай эм, эмнэлгийн хөргөсөл импортлох лиценз зэрэг эрх зүйн актын хүрээнд Малын эмийн салбар зөвлөлийн үйл ажиллагаа зохицуулагдаж байна.

Малын эмийн болон Мал эмнэлгийн ариутгал, халдвартгүйжүүлэлтийн талаар төрөөс баримтлах бодлогын үзэл баримтлал боловсруулах ажлын хэсгийг байгуулан ажиллаж байна.

Мал эмчилгийн салбарт хэрэгжсэж буй олон улсын тосол, хөтөлбөр

Дэлхийн банк болон Европын холбооны улсын санхүүжилттэй “Шинэ болон дахин сүрьеэж байгаа халдварт овчинтэй тэмцэх чадавхийг сайжруулах” тосол

Дэлхийн банк, Европын холбоо, Засгийн газар хамтран “Шувууны томуу, хүний томуугийн цар тахалтай тэмцэх чадавхийг сайжруулах” төслийн зорилго, зорилтыг амжилттай хөргөжүүлж, Монгол улсад хүний томуу, шувууны томуу өвчний бэлэн байдлын чадавхийг бинь болгож чаджээ.

Төслийн эхний үе шат амжилттай хэрэгжсэн ба дараагийн үе шатны төслийг Дэлхийн банк, Монгол Улсын Засгийн газар хамтран 2012 оны 12 дугаар сараас эхлэн хэрэгжүүлэхээр шийдвортэсэн. Төслийн төлөвлөлтийн асуудлаар мал эмнэлгийн салбарын техникийн ажлын хөгжлийг байгуулан ажилд нь оруулсан ба мал эмнэлгийн салбарт 1.2 сая долларын бараа, ажил, зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэхээр төлөвлөгдөөд байна.

Швейцарын хөгжлийн агентлагийн санхүүжилттэй Малын эрүүл мэнд төсөл

DMA EMБ-ын Еронхий чуулганаар баталсан “Хуурай газрын мал амьтны эрүүл мэндийн кодеке”-ын зохих заалтын дагуу Монгол улсын баруун 7 аймгийн нутаг дэвсгэрийг “Шүүхийн овчиноор тайван, вакцин таригдаагүй бүс” болгон **DMAЭМБ**-ын **БҮРТГЭВ** албан ёсоор зарлуулах зорилгоор шаардлагатай баримт бичгийг нэмэлт боловсруулалт хийх. Монгол улсад шүүхийн, бруцеллёгтэй тэмцэх, сэргийлэх Үндэсний стратеги боловсруулахад “Мал аж ахуй”-н төслийн шугамаар Швейцарийн Холбооны Улсын SAFOSO болон бусад зөвхөнхий гэрээ хийж Монголд урьж мэргэжлийн туслаалцаа үзүүлсэн болно.

ЗГХА МЭҮГ, МЭМТ-ийн ажилтан нарын 5 хүний бүрэлдхүүнтэй баг 2012 оны 06 дугаар сарын Гайландын Бангкок хотноо DMAЭМБ/НУБ ХХААБ-аас хамтран зохион байгуулсан шүүхийн төслийн II удаагийн хуралд оролцсон. Хурлын үеэр DMAЭМБ/НУБ ХХААБ шүүхийтэй төслийн шаталсан арга хэмжээний талаар хэлэлцэж, шүүхий өвчний толхий дахины нохцол байдал, өвчний улмаас учирч байгаа нийгэм, эдийн засгийн үр нолоо, бүс нутагт шүүхийг хяналтанд авах талаарх санал санаачлага, вакцинжуулалт оногийн тооны арга аргачлалын өнөөгийн байдал, судалгааны талаар шинжээчид илтгэл тавьж, хуралд оролцогчид санал бодлоо солилцсон.

ЗГХА МЭҮГ-ын хүснэгтээр өнгөрсөн оны 09-12 дугаар сарын хугацаанд долоо хоног тутамд мал эмнэлийн эпидемиологийн тусгайлсан семинарыг УМЭАЦТЛ дээр төслийн зүгээс зохион байгуулсан байна.

Мерси Корп ОУБ-аас хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээ

АНУ-ын ХАА-н Департментээс санхүүжсэн ХАБДХ (Хөдөөгийн Агробизнесийг Дэмжих Хөтөлбөр)-ийн хүрээнд 2012 онд 5 томоохон ажлыг хийж гүйцэтгэсэн. (Хүснэгт)Мөн энэ онд “Бүгчээрийн хорт болон голлох эмийн ургамал”, “Малын нутагшмал эмгэг өнгөт атлас” номуудыг шинээр боловсруулж, “Эндемик өвчин” номыг зохиогчийн эрхийн зовшиөөрөлтгэйгээр, “Мал эмнэлгийн холбогдолтой журам зааврууд” эмхэтгэлийг дахин 2000 хувиар хөвлэсэн байна. Тус төслийн зүгээс 2012 онд 149.96 сая төгрөгний 5 ажил болоод бий болоод энэ нь малын эмч нарын мэдлэг чадвар дээшлэн, мал эмнэлгийн үйлчилгээний чадавхийг бэхжүүлэх, хүнсний аюулгүй байдлыг сайжруулахад чиглэсэн үр дүнтэй хөрөнгө оруулалт болсон.

16.4 Орсолдвоон орсөлдөгчид

Улсын хэмжээнд 2013 оны жилийн эцсийн байдлаар мал эмнэлгийн төв байгууллага, лаборатори, аймгийн эмнэлгийн алба, лабораторит 432, төрийн мал эмнэлэг, үржлийн ияжид 329 сум, дүүргийн түвшинд 879 хувийн мал эмнэлэг, үржлийн үйлчилгээний ияжид их эмч 643, бага эмч 783, мал зүйч 153 нийт 2,458 хүн ажиллаж, нэг нэгжид 49.6 мяняг. нэг малын эмчид 30.5 мяняган мал ноогдож 2013 онд хийгдсэн стандартын түвшин тогтоох үзлэгээр нийт нэгжийн 88.0% нь ажлын байр, 93.0% нь шаардлага хангасан унаатай, 9.0% нь стандартын шаардлага бүрэн хангасан, 55.0% нь стандартын шаардлага хангаж байгаа. 36.0% нь дундаас доош түвшинд байгаа дүн үзүүлээд байна.

Стандартын үзлэгийн дүнг үндэслэн зөвлөмж гарч аймаг, нийслэлийн УХААГазар, МУАЛба, МУАлбанц хүргэгдэн улсын хэмжээнд ажиллаж буй хувийн хэвшлийн МЭҮНэгж бүрт олонгтой талыг дэмжин дэлгэрүүлэх, дутагдлыг засч стандартын шаардлагыг биелүүлж ажиллах зөвлөмжийг боловсруулан хүргэж, эргэж мэдээлэн хамтран ажиллахаар болоод байна. Энэ зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн 2014 онд нийт хувийн хэвшлийн МЭҮНэгжийн 50-аас доошгүй хувь нь стандартын шаардлагыг бүрэн хангасан нэгж болж ажиллах зорилт дэвшүүлээд байна.

График 6. Нэг эмчид ногдох малын тоо

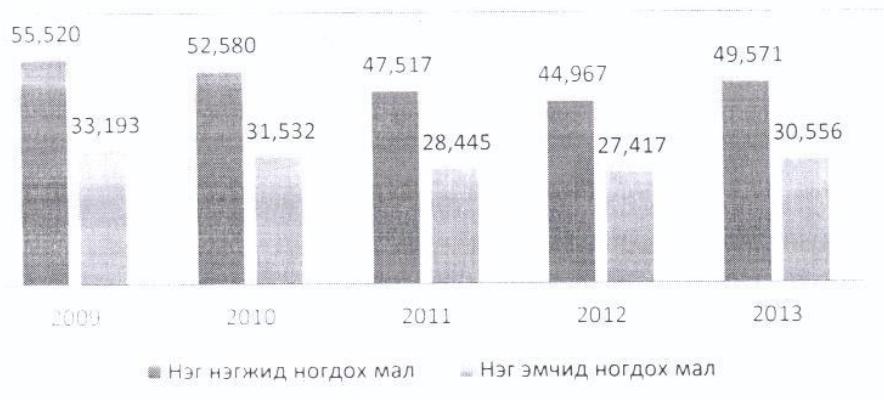
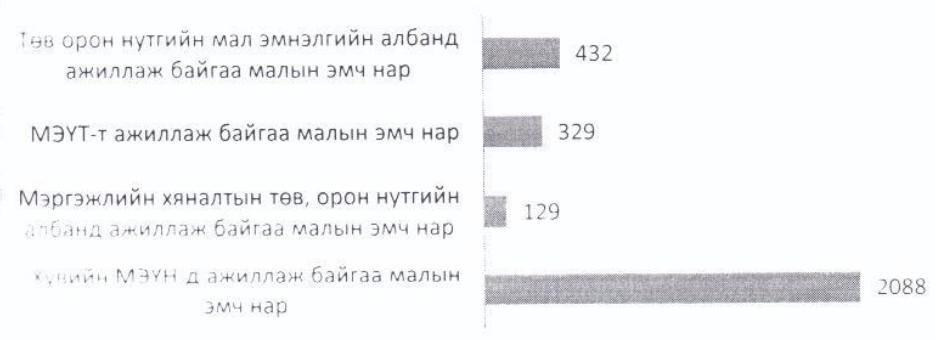

График 7. Малын эмч нарын ажлын байрны судалгаа

Малын эмийн чиглэлээр мал эмнэлгийн зориулалттай эм. эмнэлгийн хэрэгсэл үйлдвэрлэхтусгай зөвшөөрөлтэй 8 компани, мал эмнэлгийн зориулалттай эм. эмнэлгийн хоригийн импортлох тусгай зөвшөөрөлтэй 79 компани. Улаанбаатар хотод 20 малын эмийн сан, аймгуудад Малын эмийн ханган нийлүүлэх сүлжээний 22 аж ахуйн нэгж, хөдөө орон нутагт хувийн мал эмнэлэг үйлчилгээний 800 гаруй нэгжийн эмийн сангаар дамжуулан мал бүхий иргэдийг улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн 520 нэр төрлийн чанарын баталгаатай, ондөр шловхитой эмээр хангах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж байна.

Малын эмийн эм. эмнэлгийн хэрэгсэл үйлдвэрлэх, импортлох тусгай зөвшөөрөлтэй 87 аж ахуйн нэгжүүд 30 орны 80 аж ахуйн нэгжүүдээс паразиттах өвчиний болон өргөн хэрэглээ, ариутгалын 2.0 тэрбум гаруй төгрөгний эм бэлдмэлийг импортлосон байна.

Аймгуудад үйл ажиллагаа эрхэлж буй эм ханган нийлүүлэх сүлжээ аж ахуйн нэгжүүд мал эмийн үйлчилгээний нэгжүүдийн захиалгат эмийн 60- 80%-ийг ханган ажиллаж байна. Малын эмийн улсын бүртгэлд бүртгүүлэхээр ирүүлсэн материалыг хэлэлцүүлэн 8 аж ахуйн нэгжийн 50 эм бэлдмэл бүртгэгдэн зааврыг хэвлүүлэхээр Олон улсын төсвийн багууллагатай хамтран ажиллаж байна.

Малын эмийн үйлдворын эрхэлж байгаа:

- Горийн омчийн болон хувийн хэвшлийн эмийн үйлдвэр 8

- Малын эм импортлох үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа 67 аж ахуйн нэгж, байгууллага нь улсын малын эмийн бүртгэлд 26 орны 471 нэр төрлийн эм бүртгүүлжээ.

Г 6.5 СВОТ шинжилгээ

Үүснэгт 3. СВОТ шинжилгээ	
ДАВУУ ТАЛ	СУЛ ТАЛ
1. Гогтвортой үйл ажиллагаа явуулж байгаа;	1. Үйл ажиллагаа явуулах оөрийн байргүй;
2. Үзүүлж ажиллагааны зардал бага /Цалин гэх мэт/;	2. Компанийн засаглалыг компанийд нэвтрүүлээгүй;
3. Бараа бүтээгдэхүүн борлуулах сувгаа зөв тодорхойлж чадсан;	
4. Байнгын үйлчлүүлэгч, хэрэглэгч, оөрийн бүтээгдэхүүн руулийн партай болсон;	
БОЛОМЖ	АЮУЛ
1. Ихэлтийг хувьцаат компани болж үйл ажиллагаагаа өргөжүүлэх;	1. Байгаль цаг уурын эрсдэл борлуулатын үйл ажиллагаанд сөрөг нөлөө шууд үзүүлдэг.
2. Үйл ажиллагааны чиглэлийг тодорхойжиж чиглэлийг төргүүлэгч компани болох;	2. Өрсөлдөгч ихтийг СЗХ
3. Онлайн сүлжээгэй, худалдааг бий болгох	3. Ханшийн өөрчлөлтийн эрсдэл БҮРТГЭВ
	4. Хүний нөөцийн эрсдэл БН

Г 6.6 Үзүүлэлт, маркетингийн төлөвлөгөө

Малын эмнэлэг, эрүүл мэндийн салбарт нийтдээ 827 аж ахуйн нэгж үйл ажиллагаа явуулдаг бүртгэлтэй байдаг бөгөөд БИНСЭ ХК-ийн хувьд 2014 оны эхний байдлаар мал эмнэлгийн чиглэл ёр аймаг, сумдад мал эмнэлгийн үйл ажиллагаа эрхэлдэг нийт 257 аж ахуйн нэгжтэй борлуулж бий хамгийн ажиллаж байна. Үүнээс:

График 8. БИНСЭ ХК-ийн гэрээт борлуулагчдын тоо, аймгаар

Гэрээт борлуулагчдаа байршиулсан 19 аймгаас Хөвсгөл, Архангай, Завхан аймгууд нь хамгийн олон харилцагчтай, борлуулалт тогтмол сайн байдаг идэвхитэй бүс нутаг юм. Одоогоор Төв болон Сэлэнгэ аймгуудад гэрээт борлуулалт байхгүй байгаа бөгөөд Төв аймаг нь газарзүйн байршлын хувьд Улаанбаатар хоттой ойр тул, тус аймгийн малчдад Улаанбаатар хотын борлуулагчдаар дамжуулан бүтээгдэхүүнээ нийлүүлдэг. Харин Сэлэнгэ аймагт ойрын хугацаанд гэрээт борлуулагчтай болох зорилттой ажиллаж байна.

График 9. БИНСЭ ХК-ийн борлуулалтын сувгийн бүлүүвч зураг

1.7 Үнэт цаас гаргагчийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн 5-аас дээш хувийг эзэмшидэг отгээдийн талаарх мэдээлэл

Хүснэгт 4. Нийт хувьцааны 5%-с дэоши хувь эзэмшигчдийн мэдээлэл

№	Нэр	Иргэн бол эрхэлдэг ажил, хуулийн этгээд бол байршил	Эзэмшиж буй хувьцаа
1	Л.Онөрхүяг	"Alliance gold" ХХК, Ерөнхий захирал	10.0%
2	Б. Батзаяа	БИНСЭ ХК-ийн захирал	24.0%
3	Б. Чинчулуун	МЭХүрээлэн, ЭША	10.0%
4	Б.Огтонбаяр	БИНСЭ ХК борлуулалтын хэлтэс дарга	7.0%
5	М. Идэртөр	Малын эмч нарын залуу үе ТББ захирал	10.0%
6	Ц. Өлзийбаяр	Тэнүүн өрлөг ХХК захирал	8.0%
7	Г.Жамсрандорж	"Нэйшнл Инвестмент Менежмент" ХХК	10.0%

1.8 Эрх бүхий албан тушаалтны талаарх мэдээлэл тэдгээр тухайн компанийн хувьцааг эзэмшидэг бол түүний хувь хэмжээ

Хүснэгт 5. Эрх бүхий албан тушаалтны мэдээлэл

№	Нэр	Иргэн бол эрхэлдэг ажил, хуулийн этгээд бол байршил	Эзэмшиж буй хувьцаа
1	Б.Батзаяа	Гүйцэтгэх захирал	24.0 % <i>сар... едер</i>
2	А. Эрдэнэчимэг	Нягтлан бодогч	0.07% № 01
3	Т.Цогтбаяр	ТУЗ-ийн Дарга	0%
4	Д.Ганжин үүр	ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга	0 %
5	Б.Огтонбаяр	ТУЗ-ийн хараат гишүүн	7.0 %
6	Ч.Оюунцэнэг	ТУЗ-ийн хараат гишүүн	3.63 %
7	М.Адилбиш	ТУЗ-ийн хараат гишүүн	0 %
8	Ц.Олзийбаяр	ТУЗ-ийн хараат гишүүн	8.0 %
9	С.Ганбат	ТУЗ-ийн хараат гишүүн	3.63%
10	Ж.Өлзийбаяр	ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн	3.47 %
11	Ц.Оноржаргал	ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн	0 %
12	Ц.Алтансүх	ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн	0 %

1.9 Үнэт цаас гаргагчийн улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн дүрэмд тусгагдсан ногдол ашгийн бодлогын талаарх мэдээлэл

2014 оны 4-р сарын 16-нд хуралдсан хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлаар компанийн дүрмийг өөрчлөн баталсан. Компанийн дүрэмд ногдол ашгийн талаар дараах заалтуудыг оруулсан:

Ногдол ашиг хуваарилах шийдвэрийг санхүүгийн жил дууссанаас хойш 50 хоногийн дотор ТУЗ гаргана. ТУЗ шийдвэртээ хувьцаа бүрт ногдох ашгийн хэмжээ, ногдол ашиг авах эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн нэрсийн жагсаалт гаргах бүртгэлийн өдөр болон ногдол ашиг төлөх өдрийг тогтоож, энэ талаар хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд зориулсан мэдээлэлтэй хамт мэдээлэл хүргүүлнэ.

Ногдол ашгийг бэлэн мөнгө болон эд хөрөнгийн, түүнчлэн компанийн болон бусад этгээдийн үнэт цаасны хэлбэрээр төлж болно. Энэ тухай шийдвэрийг ТУЗ гаргана.

Компанийн жилийн санхүүгийн тайлан гарсны дараа дор дурдсан нөхцөлд цэвэр ашиг аас ногдол ашиг хуваарилна:

Ногдол ашиг төлсний дараа компани толбөрийн чадвартай байх;

Ногдол ашиг төлсний дараа компанийн өөрийн хөрөнгө нь давуу эрхийн хувьцааны толөгдөөгүй ногдол ашиг, татан буулгах үед төлох дүн, энэ дүрэмд заасан хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээний нийлбэрээс илүү байх;

Компани эргүүлэн авах үүрэгтэй үнэт цаасаа бүрэн авсан байх;

Ногдол ашиг хуваарилсны дараа компанийн өөрийн хөрөнгө нь хуваарилсны өмнөх хэмжээнээс 25 - аас дээш хувиар багассан тохиолдолд ногдол ашгийг шилжүүлснээс хойш ажлын 15 хоногийн дотор зээлдүүлэгчидээ өөрийн хөрөнгийн үлдэгдлийн хэмжээг бичгээр мэлгэдэнэ. Энэ үүргийг гүйцэтгэх захирал хэрэгжүүлнэ.

Ногдол ашиг хуваарилаагүй бол ТУЗ шалтгааныг хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд тайлагнана.

Ногдол ашиг хуваарилсны дараа үлдэх ашгаас нийгэм, соёлын арга хэмжээний санг ТУЗ - ийн шийдвэрээр байгуулж болох бөгөөд уг санг байгуулах, түүцийн хөрөнгийг зарцуулах журмын тослийг гүйцэтгэх захирал боловсруулж ТУЗ - ийн хурлаар батлуулж мөрдонө.

Ногдол ашгийг ТУЗ - өөс тогтоосон хугацаанд төлөөгүй бол хувьцаа эзэмшигчийн нэхэмжлээр алданги толөх бөгөөд үүнээс компанийд учирсан хохирлыг гүйцэтгэх захирал хариуцна.

Ногдол ашиг хуваарилах тухай ТУЗ - ийн шийдвэр гарсан үед төлбөл зохих ногдол ашигийн хэмжээг хувьцаа эзэмшигчдэд төлөх өр болгон нягтлан бодох бүртгэл тусгах бөгөөд ногдол ашиг хуваарилж эхэлсэн улирлын эцэст ногдол ашгаа аваагүй байгаа хувьцаа эзэмшигч бүрийн нэрээр тусгайлан өглөгийн бүртгэл хөтлөнө. Ногдол ашиг хувьцаа эзэмшигч бүрийн арилжааны банкин дах дансанд шилжүүлэх бодлого баримгалиа.

Ногдол ашиг хуваарилж эхэлсэн улирлын санхүүгийн тайлан гаргах үед ногдол ашигийн хуваарилатын тайлан гаргаж Санхүүгийн Зохицуулах Хороо. Хөрөнгийн

биржид хүргүүлэх богоод хувьцаа эзэмшигчдийн жилийн ээлжит хуралд өмнөх жилийн ногдол ашиг хуваарилалтын тайланг танилцуулна.

1.10 Сүүлийн 3 жилийн болон үнэт цаасыг бүртгүүлэхээр зөвшөөрөл хүссэн өргөдөл гаргахын өмнөхулиирлын аудитын байгууллагаар баталгаажуулсан санхүүгийн тайлангийн үндсэн үзүүлэлтүүд

БИНСЭ ХК-ийн сүүлийн 2 жилийн санхүүгийн тайлан, тэнцэлд “Сүлд-Аудит” Аудитын компани дүгнэлт гаргасан байгааг нэгтгэн харуулав. Жилийн эцсийн тайлан, аудитын тайланг хавератгаар оруулав.

Хүснэгт 6. БИНСЭ ХХК-н санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд

ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛӨЛТҮҮД мийн тогтолцоогийн	2012	2013	2014-III
ТҮҮДӨЛДӨЛ ТӨНӨРЛ			
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	1,893.07	2,395.81	2,486.50
Дансны авлага	856	19,312.00	49,065.60
Бусад авлага	-	88,000.00	88,022.80
Бараа материал	88,139.31	141,712.46	161,489.80
Урьдчилж төлсон зардал	900		
ОРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	91,788.38	251,420.27	382,554.00
Үндсэн хоронго	13,146.02	22,731.51	25,336.50
Биет бус хөрөнгө	370	370	
Үрт хугацаат хөрөнгө оруулалт	-	101,421.85	211,141.80
ФЛГОТГИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	13,516.02	124,523.36	236,478.30
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	105,304.39	375,943.63	619,032.30
Дансны оглөг	29,274.57	7,325.50	182,684.80
Татварын өр	25,654.02	26,671.63	178,936.50
НДШ-ийн өглог	-	506	1702.6
Богино хугацаат зээл	-	138,166.92	121,431.90
Урьдчилж орсон орлого	8,666.40	8,666.40	-
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТОЛБӨРИЙН ДҮН	63,594.98	181,336.45	323,712.80
Үрт хугацаат зээл	15,500.00	-	125,000.00

ҮРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	15,500.00	-	125,000.00
ОР ТӨЛБӨРИЙН НИЙТ ДҮН	79,094.98	181,336.45	448,712.80
Эзэмшигчийн өмч	1,000.00	89,000.00	126,832.00

Нэмж төлөгдсөн капитал	-	25,008.82	0
Хурийтлагдсан ашиг	25,155.41	80,598.37	43,487.50
ЭЗЭМШИГЧИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	26,155.41	194,607.18	170,319.50
ОР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	105,250.39	375,943.63	619,032.30

II. ОРЛОГО УР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

Борлуулалтын цэвэр орлого	454,440.25	401,791.39	2,076.40
Борлуулсан бүтээгдхүүний өртөг	285,662.60	192,129.33	2,076.40
НИЙТ АШИГ	168,777.65	209,662.06	0
Үйл ажиллагааны зардал	134,099.41	147,552.90	31,617.00
Үйл ажиллагааны бус ашиг (алдагдал)	-4,726.00	1.64	0
ТАТВАРЫН ОМНӨХ АШИГ	29,952.23	62,110.79	-31,617.00
Орлогын татварын зардал	3,337.32	6,684.54	0
ЦЭВӨР АШИГ/АЛДАГДАЛ/	26,614.91	55,426.25	-31,617.00

III. ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

Эхний үлдэгдэл	1,000.00	26,155.41	21,570.60
Номодсон	25,155.41	168,451.78	148,748.90
Хорогдсон	-	-	-
Эцсийн үлдэгдэл	26,155.41	194,607.18	170,319.50

IV. МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

Үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ	8,839.12	47,678.65	54,341.70
Хөрөнгө оруулалтын цэвэр мөнгөн гүйлгээ	-2,913.25	ОН... САР... ЕДР...	
Санхүүгийн үйлажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ	-4,500.00	-81,854.71	УРТГР № 06,050.00
БҮХ ЦЭВӨР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	1,425.87	34,732.81	115,150.40
		556.75	2,959.70

1.11 Үнэт цаас гаргагчийн бусадтай байгуулсан их хэмжээний хэлцэл, хараат бус хууль зүйн дүгнэлт

Хувьцаа эзэмшигчидийн ээлжит бус хурлын 2014 оны 10 сарын 27-ны өдрийн 1/14 тоот шийдвэрээр олгосон өрхийн дагуу Толөөлөн Удирдах Зөвлөлийн 2014 оны 10 сарын 27-ны өдрийн 8/14 тоот тогтоолоор 300,000 /турван зуун мянга/ ширхэг хувьцааг хаалттай хүрэнд санал болгох. Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2015 оны 01 сарын 28-ны өдрийн 70 тоот тогтоолоор 200,000 /хоёр зуун мянга/ ширхэг хувьцааг нэг бүрийг нь 1000 /нэг мянга/ төгрөгийг өрийг хувьцаагаар солих хэлбэрээр мөн 500,000 /таван зуун мянга/

ширхэг хувьцааг олон нийтэд гаргаж арилжаалах эрхийг ТҮЗ-ийн хуралд олгосон бөгөөд нийт 1,000,000 /сая/ ширхэг хувьцааг нэмж гаргахаар шийдвэрлэсэн.

1.12 Үүзтэй наас гаргагчийн бизнесийн үнэлгээг эрх бүхий байгууллагаар хийлгээнд тухай модельгээ, бизнесийн үнэлгээний талаарх үнэлгээний байгууллагын дүүрэлт

Хоронгийн үнэлгээний “Эвиденс аудит” ХХК нь нэгдэж буй БИНСЭ ХХК-н хараат бус хоронгийн болон бизнесийн үнэлгээг хийсэн. Уг тайланг хавсралтаар оруулав. БИНСЭ ХХК-ийн хөрөнгийн үнэлгээг хийхдээ 100 хувийн оролцооны цэвэр хөрөнгийн өргтийн хандлагаар тооцоолсон бөгөөд өнөөгийн зах зээлийн үнэ цэнэ **240,163,856** буюу (*Хоёр зуун дочин сая нэг зуун жаран гурван мянга найман зуун тавин зургаа*) төгрөг хэмээн үнэлжээ.

Тус компани бизнесийн үнэлгээг хийхдээ зах зээлийн жишиг үнийн хандлага, орлого капитаджуулалтын хандлага, цэвэр хөрөнгөнд сууриссан үнийн хандлага болох З аргыг ашигласан. Уг арга тус бүрээр, компанийн үнэ цэнэ дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 7. Бизнесийн үнэлгээ

№	Бизнесийн үнэлгээний арга зам	Тухайлсан үнэ цэн /төгрөг/
1	Зах зээлийн жишиг үнийн хандлага	149,893,580
2	Орцюого капиталжуулалтын хандлага	516,307,000
3	Цэвэр хоронгонд сууринсан үнийн хандлага	240,163,856
	Компанийн үнэ цэн	516,307,000

“Эвиденс аудит” ХХК нь захиалагчийн хийлгэж байгаа үнэлгээний зориулалтыг харгалзан БИНСЭ ХХК-ийн бизнесийн үнэлгээг хийхдээ цаашид тус компанийн тасралтуй үйл ажиллагаа явуулах, бизнесийн цар хүрээ зэргийг харгалзан, “Орлого капиталжуулалтын хандлага”-ын үнэлгээгээр нэгдсэн үнэлгээг дээрх байдалтай буюу **516,307,000 /Таван зуун арван зургаан сая, төгрөгийн долоон мянга/** төгрөг гэж үзүүлсэн байна.

1.1.3 Тодорхой тосол хэрэгжүүлэхэд үнэт цаас гаргаж байгаа бол түүнийг хэрэгжүүлэх эрх зүйн үндэслэл (тусгай зөвшөөрөл, газар эзэмших эрх, лицензи, шаталжсан зэрэг шаардлагатай бусад эрхүүд)-ийн талаарх мэдээлэл

БИНСОХК-ийн хувьд:

- Тусгай зөвшөөрөл: Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрөл

2014/093 дугаар бүхий малын эм, эмнэлгийн хэрэгсэл импортлох тусгай зөвшөөрөл (2014.11.01-2017.11.01), Монгол Улсын Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн

үйлдвэрийн яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын 2011 оны 11 сарын 17-ны өдрийн А/407 тоот тушаалыг үндэслэн олгосон байна.

II. ТАНИЛЦУУЛГЫН ХӨҮРДАХЬ ХЭСЭГ

2.1 Үнэт цаасны төрөл, хэлбэр: Энгийн хувьцаа

2.2 Үнэт цаасыг нийтэд санал болгон гаргах тухай үнэт цаас гаргагчийн эрх бүхий байгууллагын шийдвэр. Хэрэв уг үнэт цаасыг гаргах нь тухайн компанийн хувьд их хэмжээний хэлигэлд тооцогдохоор бол шийдвэрийг Компанийн тухай хуульд заасан журмын дагуу гаргасан тухай мэдээлэл

Компани нэмж гаргах үнэт цаасаа компанийн зарласан хувьцаанаас нэг бүр нь 100 /зуу/ тогролын нэрлэсэн үнэтэй 1,000,000 /нэг сая/ ширхэг хувьцааг нэмж гаргаж байгаа болно. Холбогдох ХЭЭБХ-ын шийдвэр, ТУЗ-ийн тогтоолыгхавсралтаар оруулав.

2.3 Үнэт цаасыг арилжаалах арга хэлбэр, график, санал болгох хүрээ

"БИНСЭ" ХК нь хувьцаанд хөрвөх зээлийн гэрээний дагуу мөн эргэлтийн хөрөнгөө сайжруулахаар нэмж хувьцаа гаргаж байгаа ба 1,000,000 /нэг сая/ ширхэг хувьцааг хаалттай хүрээнд арилжаалах болно.

- 200,000 /хоёр зуун мянга/ ширхэг энгийн хувьцааг нэг бүрийг нь 1000 /нэг мянга/ тогрогоор Б.Батзаяад хувьцаанд хөрвөх зээлийн гэрээний дагуу хаалттай хүрээнд эзэмшигчидээ
- 300,000 /турван зуун мянга/ ширхэг хувьцааг хаалттай хүрээнд арилжаалах
- 500,000 /таван зуун мянга/ нээлттэй зах зээлд арилжаалах

Хувьцаа эзэмшигчидийн ээлжит бус хурлын 2014 оны 10 сарын 27-ны өдрийн 01/14 тоот тогтоолоор нэмж хувьцаа гаргах, тус өдрийн 02/14 тоот тогтоолоор өрийг хувьцаагаар эзэмшигчидийн баталсан болно.

2.4 Урьл нь үнэт цаас гаргаж байсан эсэх, гаргаж байсан бол үнэт цаасны нэр төрөл, гаргасан огиоо, нийт хэмжээ, төлөгдөх буюу төлөгдсөн хэмжээ, өрийн бичиг гаргасан бол үндсэн болон хүүгийн төлбөрийг хугацаанд нь барагдуулж байсан тухай үнэт цаасны төлбөр тооцооны байгууллагын тодорхойлолт байгаа тухай мэдээлэл

"БИНСЭ" ХК нь 2014 онд МХБ дээр бүртгэгдсэн бөгөөд нийт 1,268,320 /нэг сая хоёр зуун жаран найман мянга гурван зуун хорин төгрөг/ ширхэг энгийн хувьцаатай болно. Өрийн бичиг гаргаж байгаагүй. "Монголын Хөрөнгийн бирж" ХК болон "ҮЦТТХТ" ХХК –с тус компанийнтай холбоотой ямар нэгэн тооцоо байхгүйг баталсан албан тодорхойлолтыг хавсралтаар оруулав.

2.5 Үнэт цаас гаргах замаар хуримтлуулсан хөрөнгийг зарцуулах төслийн товч танилцуулга, эдийн засгийн үр ашгийн тооцоо

Компани нь нэмж хувьцаа гаргаснаар өөрийн эргэлтийн хөрөнгийг нэмэгдүүлэх зорилготой байгаа бөгөөд хувьцаа эзэмшигчдийнхээ хууль ёсны эрх ашиг сонирхлыг хамгаалах, ашиг орлоготой ажиллах зорилтын хүрээнд монголын хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй шилдэг компанийн нэг болж, компанийн хувьцааны хөрвөх чадвар сайжирсанаар хувьцаа эзэмшигчдийн эрх ашиг дээл зөргээр хангагдана.

- Бизнесийн үйл ажиллагааны цар хүрээг өргөжүүлэх;
- Ирээдүйд тогтвортой урт хугацааны хөрөнгө оруулалтын ~~эх үүсвэртэй болох~~ СЗХ
Борлуулгачдын хөрөнгө оруулагчаар татаж үйл ажиллагаанд оролцуулж стратегийн түвш болгох боломж бүрдэх;

Эдгээр шалтгааны улмаас "БИНСЭ" ХК нь нэмж хувьцаа гаргах нь зүйтэй гэж хувьцаа эзмийнгчид болон ТУЗ үзсэн болно.

Нэмж хувьцаа гаргах замаар 300 сая /гурван зуу/ тогрөгийг төвлөрүүлэх богоөд уг мөнгөөр өргөлтийн хөрөнгийг санхүүжүүлж, бараа бүтээгдэхүүн татан авахаар төлөвлөөд байна. Бараа татан авалтын дэлгэрэнгүй тооцоог дараах хүснэгтээс:

Хүснэгт 8. Бараа татан авалт

№	Бүтээгдэхүүний нэр төрөл	FOB үн/ам доллар/	Тоо ширхэг	FOB үн/ам	Валютын ханш	Нийт өргөг/Тогрөг/
I Улирал						
1	Topmec 1%	1.17	50,000	58,500	1,900	111,150,000
2	Topalben 10%	4	20,000	80,000	1,900	152,000,000
Нийт дүн						263,150,000
II Улирал						
1	Topmec 1%	1.17	30,000	35,100	2,000	70,200,000
2	Topalben 10%	4	20,000	80,000	2,000	160,000,000
Нийт дүн						230,200,000

БИНСЭ ХК-ийн нэмж гаргах үнэт цаасны танилцуулга

2015 онд нэмж татсан 300 сая тогрогыг бараа татан авалтанд оруулж тооцсон бөгөөд 2015 онд нийт 2 тэрбум тогролын борлуулалт хийхээр төлөвлөж төсөөлсөн орлогын тайланг боллоод.

Хүснэгт 9. Орлогын тайлангийн төсөөлөл сая төгрөгөөр/

	2013	2014	2015	2016	2017
Инфляцийн түвшин /өөрчлөлт/	13.0%	12.3%	10.0%	10.0%	10.0%
Өөрчлөлт		-0.70%	-2.30%	0.00%	0.00%
Валютын ханш	1,450	1,850	1,900	1,900	2,000
Борлуулалтын орлого	401.8	800.0	2,087.3	2,462.6	2,523.1
Газар борлуулалтын орлого	401.8	800.0	2,087.3	2,462.6	2,523.1
Борлуулсан бүтээгдэхүүний орлог	192.1	400.0	1,176.3	1,546.9	1,432.9
Нийт ашиг	209.7	400.0	911.0	915.7	1,090.3
Үйл ажиллагааны зардуул	117.6	212.4	386.3	485.2	511.2
Цалингийн зардал	21.6	52.8	94.8	141.6	147.0
Нийтийн даатгалын зардал	2.6	6.3	11.4	17.0	17.6
Түргэсний зардал	18.9	21.9	25.4	29.5	34.2
Айлан томилотлын зардал	5.3	6.0	6.7	7.6	8.6
Тээврийн зардалл	6.8	40.0	104.4	123.1	126.2
Элэгдлийн зардал	2.9	2.9	2.9	2.9	2.9
Зар суурчилгааны зардал	2.4	2.8	3.4	4.1	4.9
Шагнаст урамшууллын зардал	15.0	32.0	83.5	98.5	100.9
Биеигээрийн зардал	1.9	2.1	2.4	2.7	3.0
Шуудан холбооны зардал	4.3	4.9	5.5	6.2	7.0
Ангидийн зардал	0.6	0.7	0.8	0.9	1.0
Шатахууны зарал	1.6	1.9	2.1	2.4	2.8
Бусад зардал	33.7	38.1	43.0	48.6	55.0
ХҮ. татварын омнох ашиг	92.1	187.6	524.6	430.5	579.1
Хүүтийн зардал	30.0	21.6	9.3	5.6	2.9
Орлогын татварын зардал	6.7	16.6	51.5	42.5	57.6
Татварын дараах цэвэр ашиг	55.4	149.4	498.7	408.3	559.6

БИНСЭ ХК-ийн нэмж гаргах үнэт цаасны танилцуулга

Хүснэгт 10. Мөнгөн ургалын тайлангийн төсөвлөл сая төгрөгөөр/

	2013	2014	2015	2016	2017
Орох мөнгөн ургалт					
Борлуулалтын орлого					
Үндсэн борлуулалтын орлого	401.79	800.00	2,087.27	2,462.60	2,523.13
Гэрээт борлуулалтын орлого			-	-	-
Одоо нийгд хувьнаа нэмж гаргах			-	600.00	
Нийт орох мөнгөн ургал	401.79	800.00	2,087.27	3,062.60	2,523.13
Гарах мөнгөн ургал					
Барлаа материалын тодборы	236.67	590.10	1,176.30	1,546.88	1,432.87
Үйл ажиллагааны зардал:					
Цаглийн зардал	21.61	52.80	94.80	141.60	147.00
Нийгмийн даатгалын зардал	2.59	6.34	11.38	16.99	17.64
Түрээсийн зардал	18.88	21.90	25.41	29.47	34.19
Албан томилолтын зардал	5.28	5.97	6.75	7.62	8.61
Говорийн зардал	6.83	40.00	104.36	123.13	126.16
Дэлгийн зардал	2.91	2.91	2.91	2.91	2.91
Зар сургалчилгааны зардал	2.37	2.84	3.41	4.09	4.91
Шагнал урамшуудлын зардал	15.00	32.00	83.49	98.50	100.93
Бичиг хөргийн зардал	1.86	2.11	2.38	2.69	3.04
Шуудан холбооны зардал	4.30	4.86	5.50	6.21	7.02
Ашиглалтын зардал	0.59	0.68	0.79	0.90	1.04
Шатахууны зарал	1.64	1.86	2.13	2.42	2.76
Бусад зардал	33.71	38.09	43.04	48.63	54.96
Үйл ажиллагааны бус зардал					
Нийтий компани болох төсөл хэрэгжүүлэх					
Нэмж хувьнаа гаргах төсөл		30.00	30.00		
Эм ханган нийлүүлэх төв байгуулах төсөл		-	-		
Судлаагаа		-	10.00		
Барилгын ажил		-	-	500.00	
Онлайн суджээ		-	50.00		
Гатварын зардал	16.60				
Хүчин зардал	29.98	21.64	9.30	5.64	2.90
Зээлийн эргэн төлөлт					

БИНСОХК-ийн номж гаргах үнэт цаасны танилцуулга

	62.00	88.00	32.00	56.00
ХНХ зохион байгуулах	-	1.00	1.00	1.50
Ногдол ашиг хуваарилах	-	-	-	-
Нийт гарах мөнгөн ургал	400.82	916.11	1,750.92	2,570.70
Шэвэр мөнгөн ургал	0.97	116.11	336.35	491.90
	518.70			

Дорх тооцооноос харвал 2014 онд 149.4 сая төгрөг, 2015 онд 498.7 сая төгрөгийн ашигттай ажиллахаар харагдаж байна. Түүнчлэн 2015 онд эм ханган нийлүүлэх төв барих ажлыг эхлүүдэх бөгөөд судалгааны ажилд 10 сая, бараа бүтээгдэхүүн борлуулах онлайн сүлжээг они болнох ажилд 50 сая тогрогийг зарцуулахаар төлөвлөод байна. Мөн 2015 оны сүүлээр номж хувьцаа гарган хөрөнгө товлөрүүлж, 2016 онд уг төвийн барилгын ажлыг хийхээр толөвлөөд байна.

Борлуулалтын орлого болон татварын дараах цэвэр ашгийг харьцуулсан график байгуулав.

График 10. Тайландгийн шинжилгээ

Үүрээ оруулсандаа зориулсан түгийн шинжилгээг хийж харуулав.

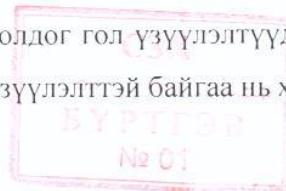
Хүснэгт 11. Тайландгийн шинжилгээ

Үзүүлэлт	2014	2015	2016	2017
Татварын дараах цэвэр ашиг	149,392,821.14	498,749,086.65	408,300,472.68	559,596,429.15
Хувьцааны ширхэг	1,768,320.00	2,268,320.00	2,268,320.00	2,268,320.00
Үнэ	600.00	650.00	700.00	750.00
Ногж хувьцаанд ногдох ашиг (EPS)	84.48	219.88	180.00	246.70
Үнэ ашигийн харьцаа (P/E)	7.10	2.96	3.89	3.04
Эзэмшийчийн	118%	393%	322%	441%

омчийн өгөөж (ROI)				
Хөрөнгийн өгөөж (ROA)	24%	81%	66%	90%

Энгийн хувьцаанд хөрөнгө оруулагчид нь оруулсан хөрөнгөөсөө ногдол ашиг авах хэрэгжүүр өсвөл хувьцааны үнийн өсөлтөөс өгөөж хүртдэг. Нэгж хувьцаанд ногдох ашиг нь 2015 онд 219.88 төгрөг байснаа 2016 онд 180 төгрөг болж буурч байгаа нь 2016 онд эм ханган нийлүүлэх төв барихтай холбоотой. Үнэ ашгийн харьцаа нь тухайн компанийн хувьцааны эрэлтийг харуулдаг гол үзүүлэлт бөгөөд хувьцааны нэгжид ногдох нэг төгрөгийн ашигт хоронго оруулагчид хэдэн төгрөг толж байгааг харуулдаг. Уг дун нь 2014 онд 7.10, 2015 онд 2.96, 2016 онд 3.89, 2017 онд 3.04 болж буурч байгаа нь жил ирэх бүр компанийн ашигт ажиллагаа нэмэгдэж, нэгж хувьцаанд ногдох боломжит ашгийн түвшин хурдантай өсч байгаатай холбоотой. Зах зээлд идэвхитэй арилжаалагддаг компаниудын хувьд тухайн үзүүлэлт нь 15-с бага байхад хөрөнгө оруулагчдын сонирхлыг татахуйц үзүүлэлт болдог тул дээрх тооцоолсон үнэ ашгийн харьцаа нь хөрөнгө оруулагчдын хувьд таатай үзүүлэлтгэй байна.

Хоронго оруулагчдын оруулсан хөрөнгийн үр ашгийг тооцоолдог гол үзүүлэлтүүд болох эзэмшигчийн өмчийн өгөөж, хөрөнгийн өгөөж нь маш эерэг үзүүлэлтгэй байгаа нь хөрөнгө оруулагчдын сонирхлыг татахуйц байна.

2.6 Тухайн үнэт цаасыг худалдан авснаар хөрөнгө оруулагчид учирч болох эрсдол, эрэллийн шинжилгээ

“ҮНЭТ ЦААСНЫ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙН 7.1-Д ЗААСНЫ ДАГУУ НИЙТЭД ҮЗҮҮЛСНЭЭГ ХУДАЛДАХААР ГАРГАЖ БУЙ ЭНЭХҮҮ ҮНЭТ ЦААСЫГ САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРОО БҮРТГЭСЭН НЬ УГ ҮНЭТ ЦААСНЫ ЭРСДЛИЙН ТАЛААР АЛИВАА БАТАЛГАА ГАРААГҮЙ БОЛОХЫГ АНХААРАХ НЬ ЗҮЙТЭЙ. ЭНЭХҮҮ ҮНЭТ ЦААСЫГ ХУДАЛДАН АВАХ ЗАМААР ХӨРӨНГО ОРУУЛАЛТ ХИЙХ НЬ ХОРӨНГӨ ОРУУЛАГЧ ТАНЫ ХУВЬД **ЯМАГТ ЭРСДЭЛТЭЙ** ҮНДСЛЭЛ БАЙДГИЙГ ОНЦГОЙЛОН АНХААРЧ. ҮНЭТ ЦААСНЫ ТАНИЛЦУУЛГА, ҮНЭТ ЦААС ГАРГАХ АЖИЛЛАГААГ САЙТАР АНХААРАН СУДАЛСНЫ ҮНДСЭН ТООХОРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ШИЙДВЭРЭЭ ГАРГАХЫГ ЗӨВЛӨЖ БАЙНА”.

“БИНСЭ” ХК-ийн энгийн хувьцааг хаалттай хэлбэрээр худалдаалахад хөрөнгө оруулагчид компанийн үйл ажиллагаанд нөлөөлж болзошгүй дараах төрлийн өргөлүүд үүсөх магадлалтай.

Салбарын өредэл

Мал аж ахуйн салбар нь улсын хэмжээнд тэргүүлэх салбар төдийгүй цаашид малын тоо толгой осон нэмэгдэхийн хэрээр мал эмнэлэг, малын эм бэлдмэл үйлдвэрлэлийн салбарын хүрээгээ гэлж, зах зээл нь оргөжих боломжтой. Салбарын хувьд нэгдсэн системгүй, малын он тарианы хяналт суд малын эм. био бэлдмэлийн үйлдвэрийн бүтээгдхүүний чанар, аюулгүй байдалд МХЕГ-аас хийсэн шалгалтаар ихээхэн зөрчил илэрдэг. Тухайлбал 2014 оны эхээр хийсэн малын эм бэлтгэдэг үйлдвэрийн үйл ажиллагааны шалгалтаар 60 хувь нь ондор эредэлтэй, 40 хувь нь бага эредэлтэй гэсэн үнэлгээ авсан. БИНСЭ ХК-ийн хувьд Канад улсын “Topsurf” брэндийн стандартын шаардлагад нийцсэн, Монгол улсын эмийн бүртгэл бүртгүүлсэн эм бэлдмэл, багаж хэрэгслийг эх орондоо импортолж, орон нутгийн малын эмч, болоод мал эмнэлгүүдэд нийлүүлдэг тул энэ төрлийн эрсдлээс ангид байна.

Ториин оролцоо

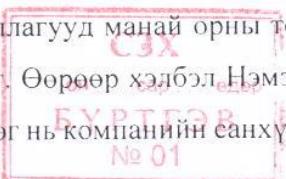
Торийн оролцоо гэдэг утгаараа зах зээлийн бус аргаар өрсөлдөх хэлбэр олон тохиолддог. Ерөнхийдоо улс төрийн болон хөрөнгө ихтэй компанийн нөлөө харьцангуй баатарловч, сонирхлын зөрчилтэй, хувийн бизнесийнхний оролцоо ихтэй. Тухайлбал, малын эрүүл мэндийг дэмжих торийн бодлогын хүрээнд засгийн газрын худалдан авах үйл ажиллагаа нь дүрэм, журмын дагуу явагддаггүй, сонирхлын зөрчил их хэмжээгээр үүсдэг зэргээр өрсөлдөөнд саал учруулдаг.

Толорхой хязгаарлагдмал хүрээний буюу цөөн тооны бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчийн өредэл

Компанийн хувьд Канадын Topsurf компанийн БНХАУ-ын Нанжин хот дахь үйлдвэрээс бүтээгдхүүн импортолж, борлуулдаг. Ганцхан тооны бэлтгэн нийлүүлэгчтэй байгаа нь бүтээгдхүүн татан авалт хоцрох, хойшлох, тухайн үйлдвэрт аливаа гамшиг, осол гарсан тохиолдолд эрсдэлд орох магадлалтай. Компани энэ эрсдлээс зайлсхийхийн тулд бүтээгдхүүний нэр төрлөө нэмэгдүүлэх, олон газраас татан авалт хийдэг байх стратеги барьж, хэд хэдэн бэлтгэн нийлүүлэгчтэй болохыг эрмэлзэн ажиллаж байна. Одоогоор хэд хэдийн нийлүүлэгчийн сонгон, судалж байгаа бабНЭУ-ын 1 үйлдвэр, Турк улсын 1 үйлдвэр, Араб улсын 1 үйлдвэр, БНХАУ-ын 1 үйлдвэртэй хамтрах ажил гэрээний шатандаа явж байна.

Зах зогийн эрдэл /өрсөлдөгч компанийн чадвар, татварын дарамтын эрдэл, бараа бүтээгдэхүүний үнэ осох, инфляци/

Монгол улс нь өрт дээр үеэс мал аж ахуйн орон байсаар ирсэн бөгөөд өнөөг хүртэл нийт хүн амын тодорхой хэсэг бэлчээрийн мал аж ахуйг эрхэлсээр байна. Энэ хугацаанд малын үүссээр угсааг сайжруулах талаар матчил өөрсдийн уламжлалт аргаар ажиллаж ирсэн бөгөөд товслорон төвлөгөөт зах зээлийн үед нэгдсэн бодлогын хэрэгжүүлж байсан боловч зах зээлийн нийгэмд шилжснээр нэгдлийн гэх тодотголтой мал аж ахуйн сууриудыг тарааж иргэдэд хувьчилсан. Энэ үеэс эхлэн мал эмнэлэгүүдийн үйл ажиллагаа алдагдаж, малын өрүүл байдал алдагдаж эхэлсэн. Мөн түүнчлэн хувийн мал эмнэлэгийн тоо олширч өрсөтдоонийг бий болгосон төлийгүй эм, эмнэлгийн багаж хэрэгсэл импортлогч компаниудын тоо нэмэгдсэн. Энэ нь “БИНСЭ” ХК-ийн хувьд тухайн зах зээлд өөрийн байр суурийг олж авахад өрсөлдөгчид сөрөг нөлөө үзүүлэх бөгөөд компанийн үйл ажиллагааны пар хүрээг нэмэгдүүлэхэд бэрхшээл учруулах эрдэлтэй. Тиймээс БИНСЭ ХК нь гэрээт борлуулагчидлаа өөрийн компанийн хувьцаанаас эзэмшүүлснээр, тогтвортой борлуулагчидтай болж.доогийн зах зээлд байр сууриа хадгалж үлдэх, түүнчлэн нэмэгдүүлэх бодлого барьж байна.

Хэдийгээр манай улс бизнес эрхлэгчдийг дэмжих чиглэлээр хууль эрх зүйн таатай орчин бурдүүлэхийг хичээж байгаа боловч галаад, дотоодын байгууллагууд манай орны төрийн бодлого болон хууль эрх зүйн орчинг тогтвортгүй гэж дүгнэдэг. Өөрөөр хэлбэр Нэмэгдсэн ортийн албан татвар, Гаалийн татвар, Онцгой албан татвар зэрэг нь компанийн санхүүгийн байдалт дарамт болох эрдэл бий.

Аливаа худалдааны байгууллагын хувьд гаднаас авах бараа бүтээгдэхүүний үнэ осох, эсвэл борлуулахаар худалдан авсан бараа бүтээгдэхүүний үнэ буурах нь томоохон эрдэл болдог. Үүнийг хязгаарлахын тулд харилцагч байгууллага болон гэрээт борлуулагч настайгаа урт хугацааны гэрээ байгуулж эрдлийг бууруулах боломжтой.

Үйл ажиллагааны эрдэл /менежерийн ур чадвар, хүний нөөц, мөнгөн гүйлгээ хүний эмоциин эрдэл/

“БИНСЭ” ХК нь малын эм, бэлдмэл, мал эмнэлэгийн багаж хэрэгсэлийн худалдаа эрхэлж эхэлсээс хойш энэ салбартаа арвин их туршлагатай болсон. Хүний нөөцийн тухайд одоо үйл ажиллагаа эрхэлж мэргэжилтэнгүүд нь компанийн үйл ажиллагааны чиглэл зорилгын галаар тодорхой мэдэж байгаа боловч ур чадвар, дадлага туршлагатай ажиллах хүчиний өрөөгүүсүүх магадлалтай. Энэхүү эрдэлийг давах туулахын тулд ажилчдын ажлыг дүгнэх нэйдсэн тогтолцоо бүрдүүлэхийн тулдажлын төлөвлөлт гүйцэтгэлийн программыг нэвтрүүлэн ажиллаж байна.

“БИНСЭ” ХК-ийн хэрэглэгч нь малчид, хөдөө орон нутгийн мал эмнэлгүүд болно. Банкийн борлуулж буй бүтээгдхүүний онцлог, хэрэглэгчид зэргээс үзэхэд бэлэн мөнгөний эргэлт нийтэд удаан байх төлөвтэй байна. Өөрөөр хэлбэл малчдын орлого тоогтмол биш байдаг компанийг мөнгөн гүйлгээ, хөрвөх чадварын эрсдэлд оруулах магадлалтай. Тиймээс бараа бүтээгдхүүнээ зээлээр борлуулахаа багасгаж, авлага барагдуулах хугацаагаа богиносгох нь зүйтэй юм.

Бусад эрдэл /валютын ханш, байгалийн давагдашгүй хүчин зүйлүүд/ Валютын ханшины тогтвортой байдал нь санхүүгийн тогтвортой байдалд шууд нолөөлж байна. Үүнээс үүлэн санхүүгийн төлөвлөгөө, төсөлд гэнэтийн алдагдал хүлээх эрсдэл өндөр байна.

Тухайлбал 2000 оны зуд нь манай орны хөдөө аж ахуйн салбарт ихээхэн хохирол учруулсан билээ. Аливаа байгалийн гамшигийн эрсдлийг туулахад малчдын оөрсдийн бэлтгэлээ сайн базаах хөргөй юм. Харин өвчин эмгэгийн тухайл Бинсэ ХХК нь сургалт сурталчилгаа бүлдэж малчдад хүргэн, эрсдлийг тодорхой хэмжээнд бууруулж байгаа юм. Жингижбэл “БИНСЭ” ХХК нь онгөрсөн хугацаанд Монгол орны мал сургалт эндемик өвчин буюу эрээ болисоос шалтгаалсан өвчин эмгэгийг малчдад таниулж мэдүүлэх чиглэлийг хөгжүүлэх зорилгоор Боловсрол суваг төлөвистэй хамтран сургалт сурталчилгааны олон тооны нийтүүлгийг бэлтгэн хүргэсэн байна.

2.7 Үнэт цаасыг андеррайтераар дамжуулан аихдагч зах зээлд худалдааартолөвлөж байгаа болуг байгууллагын тухай мэдээлэл

Нэмж гаргаж буй уг хувьцааг хаалттай хүрээнд нэмж гаргах бөгөөд уг үнэт цаасны арилжийн Нийшил Сэкоритис УЦК ХХК-р дамжуулан хийнц. Тус компани нь үнэт цаасны зах зээл дээр Андеррайтер, Хөрөнгө оруулалтын зөвлөх. Брокер Дилериин үйл ажиллагаа явуулдаг бөгөөд 2006 онд үүсгэн байгуулагдсан. Монголын хөрөнгийн биржийн гишүүн компани юм. Манай компани нь дотоодын компаниудад үйл ажиллагаагаа өргөжүүлэх, түнш тосол хөрөгжүүлэхэд шаардлагатай хөрөнгийн эх үүсвэрийг Монголын болон Олон улсын хөрөнгийн биржээс санхүүжихэд зөвлөгөө өгч туслахын зэрэгцээ олон улсын болон дотоодын стратегийн түншүүдтэйгээ хамтран компаниудад мэргэжлийн санхүүгийн үйлчилгээг хүргэж харилцагчдынхаа хөрөнгийг өсгөхөд харамгүй туслалцаа үзүүлэхэд бэлэн байна.

Бид байгуулсан цагаасаа хойш Техник импорт, Монгол Шевро, Юнигаз, Оллоо, Анод банкинд шаардлагатай хоронгийн эх үүсвэрийг олж өгч байсан арвин туршлагатай. Түүнчлэн Монголын хөрөнгийн бирж дээрээс босгосон хувьцаагаарх хөрөнгө оруулалтын 35 хувийг, бондоорх хөрөнгө оруулалтын 14 хувийг Нэйшил Сэкоритис компани зуучлан гүйцэтгэсэн байдал.

2.8 Үнэт цаасны тухай мэдээлэл, дэлгэрэнгүй танилцуулгатай танилцаж болох газар, цаг, хариуцах ажилтаны нэр, холбоо барих утасны дугаар

Хариуцах 12. Холбоо барих албан тушаалтын мэдээлэл

№	Нэр	Хаяг, Утас	Хариуцах ажилтан
1	Нэйшил Сэкоритис ХХК	СБД, 3-р хороо, Усны гудамж-1, Үндэсний Хөрөнгө Оруулалтын Банкны байр, 14252, 976-9408-1189, www.nationalsecurities.mn	С.Насанжаргал Аналист-Брокер 976-9689-0336 nasanjargal.s@nationalsecurities.mn
2	Бинсэ ХК	ХУД, 2-р хороо Монгол Нэхмэлийн байр 201-203-н тоот, 17032, 11-344740, 976-8801-5051, info@binse.mn	A.Эрдэнэчимэг Няглан бодогч сар өдөр БҮРТГЭВ 976-8865-6462 № 01